

Notă Introductivă

Urmare a examinării RM prin prisma mecanismului UPR, în cadrul celei de-a 19 sesiuni a Consiliul ONU pentru Drepturile Omului, din perioada 14-16 martie 2012, a fost adoptat Raportul final privind Evaluarea Republicii Moldova (A/HRC/19/18). Astfel, notăm că țării noastre i-au fost formulate 122 de recomandări, acestea fiind acceptate parțial sau integral, pe marginea cărora RM urmează să prezinte un raport amplu privind implementarea acestora la nivel național în 2016. De asemenea, important este a fi menționat faptul că RM s-a angajat voluntar de a prezenta la mijloc de termen un raport privind progresul obținut în implementarea acestora.

În partea ce ține de mecanismul național de implementare, subliniem că potrivit punctului 2.2 al Planului Național de Acțiuni în domeniul drepturilor omului, acesta a fost revizuit prin prisma recomandărilor sus menționate. Prin urmare, notăm că modificările aduse PNADO, au înglobat atât recomandările UPR, cât și recomandările altor structuri internaționale și regionale preocupate de protecția drepturilor omului, pentru a asigura concordanța acestora cu cadrul național.

Respectiv, în vederea onorării angajamentelor asumate, în special de a prezenta un raport de implementare la mijloc de termen, a fost elaborat prezentul document. Întru elaborarea acestuia a fost solicitat concursul tuturor instituțiilor naționale relevante, care au prezentat Ministerului Justiției informații privind progresele înregistrate în procesul implementării recomandărilor UPR. Un sumar al informațiilor parvenite poate fi consultat mai jos, fiind incluse în formă tabelară. La nivel statistic, menționăm că o autoevaluare indică că din totalul de 122 de recomandări 45 au fost realizate, 48 sunt în proces de realizare iar 29 au fost catalogate ca fiind în proces de realizare continuă.

De asemenea, subliniem faptul că acesta este doar un proiect al raportului final, acesta urmează a fi consultat cu societatea civilă, iar eventual ajustat potrivit sugestiilor/propunerilor sau deficiențelor semnalate de către aceasta.

No/ RS	UPR Recommendations (2011)	Status of implementation (September 2014)
I. Ratification of the international instruments and accession to Treaty bodies		
73.1 Argentina	Consider ratifying CED and ICRMW	În proces de realizare Referitor la aderarea la Convenția internațională privind protecția drepturilor tuturor lucrătorilor migranți și a membrilor familiilor, în perioada 2012 - 2013, au fost organizate mai multe consultări publice, inclusiv cu participarea experților internaționali, în cadrul cărora au fost examinate prevederile Convențiilor din domeniul migrației, ratificate deja de către RM, precum și compatibilitatea acestora cu legislația națională. Astfel, s-a decis de a examina suplimentar oportunitatea ratificării convenției sub aspect de evaluare a costurilor aferente implementării, precum și ținând cont de faptul că la moment există deja 3 Convenții ratificate de Republica Moldova în domeniul migrației și 40 în domeniul muncii, ceea ce reprezintă o bază legală suficientă.
76.1 Algeria	Accede to the International Convention on the Protection of the Rights of All Migrant Workers and Members of their Families in accordance with the recommendation no. 1737 of 17 March 2006 made in that regard by the Council of Europe.	În proces de realizare RM s-a angajat de a efectua un studiu de fezabilitate privind oportunitatea ratificării protocolului opțional la Pactul Internațional cu privire la drepturile economice, sociale și culturale, iar după caz să avanseze spre semnarea și ratificarea acestuia. În iulie 2013, a fost definitivat și prezentat studiul respectiv, elaborat cu sprijinul Oficiului Națiunilor Unite al Înaltului Comisar pentru Drepturile Omului (OHCHR) la solicitarea Ministerului Muncii, Protecției Sociale și al Familiei. Conform constatările preliminare ale acestuia se indică faptul că ratificarea Protocolului Opțional este fezabilă.
76.2 Uruguay	Ratify or accede to, as appropriate, the Optional Protocol to ICESCR, CED, ICRMW, and the Optional Protocol to CRPD.	În proces de realizare În partea ce ține de ratificarea Protocolului Opțional la Convenția privind drepturile persoanelor cu dizabilități, potrivit Planului național în domeniul drepturilor omului, un studiu de oportunitate în acest sens va fi realizat în anul 2014. În dependență de constatările acestuia se va decide asupra următoarelor acțiuni.
76.3 Spain	Sign and ratify the Optional Protocol to ICESCR and CRPD and ratify CED.	Realizată RM a recunoscut competența Comitetului împotriva torturii de a primi și a examina comunicări, atât interstatale precum și individuale, în temeiul art.21 și 22 al Convenției, prin legea nr.187 din 26.07.2007. Mai mult ca atât, la nivel național a fost instituit un comitet coordonator permanent pentru asigurarea elaborării rapoartelor și răspunsurilor RM la comunicările interstatale și plîngerile individuale contra Republicii Moldova adresate Comitetului ONU împotriva torturii, prin H.G. 1331 din 29.11.2007.
73.44 Poland	Make a declaration within a frame of article 21 and 22 of Convention against Torture to improve the conditions of detainees and to prevent maltreatment of prisoners in prisons belonging to the Ministry of Interior.	
75.1 France	Ratify as soon as possible the International Convention on the Protection of All Persons from Enforced Disappearances, major instrument in fighting impunity, and recognize the competence of the Committee on Enforced Disappearances.	În proces de realizare În vederea ratificării Convenției internaționale privind protecția tuturor persoanelor împotriva disparițiilor forțate, a fost elaborat un studiu de fezabilitate de către instituțiile naționale responsabile. De asemenea, a fost definitivat setul de materiale necesare pentru ratificarea Convenției prenotate. Dat fiind faptul, că promovarea proiectului de lege a coincis cu misiunea de evaluare privind situația drepturilor omului în regiunea Transnistriană a expertului ONU Th. Hammanberg, iar substanța convenției vizează în mare parte regiunea respectivă, s-a decis amânarea promovării acestuia, pînă la finalizarea misiunii pentru a ține de cont de recomandările formulate în acest sens. Respectiv acțiunea urmează a fi realizată în anul 2015.
75.2 Uruguay	Subscribe to article 14 of CERD in order to recognize the Committee's competence to receive and consider communications from individuals or groups of individuals alleging to be	Realizată Prin Legea nr. 311 din 26.12.2012 RM a recunoscut competența Comitetului ONU pentru Eliminarea Discriminării Rasiale de a primi și examina comunicări de la indivizi și grupuri de indivizi care se află sub jurisdicția Republicii Moldova și pretind a fi victime ale unei încălcări din partea autorităților MD a unor drepturi în Convenție. Totodată, prin Hotărîrea Guvernului nr.644 din 23 august 2013 a desemnat Biroul Relații Interetnice în calitate de organ național responsabil de realizarea prevederilor articolului 14 al convenției menționate, pentru ca acest nou mecanism de

	victims of violations of any of the rights established in the Convention.	<p>protecție să fie unul viabil și efectiv în spiritul convenției. În acest sens, Biroul va fi responsabil de prezentarea comentariilor din partea Guvernului pe marginea cererilor individuale și/sau colective contra Republicii Moldova, adresate Comitetului ONU pentru Eliminarea Discriminării Rasiale.</p> <p>Pe parcursul anului 2014 a fost desfășurată activitatea care are drept scop informarea societății despre desemnarea BRI în calitate de organ național responsabil de realizarea prevederilor articolului 14 al Convenției nominalizate.</p> <p>În luna septembrie, 2014 va avea loc seminarul-training pentru funcționarii publici din cadrul BRI și liderii asociațiilor etnoculturale privind modul de activitate și atribuțiile ale acestei instituții în domeniul vizat. Seminarul va fi organizat cu susținerea dlui Claude Cahn, consilier pentru drepturile omului în cadrul Oficiului Coordonatorului Rezident al ONU în Moldova.</p>
76.13 Ukraine	Kindly consider the possibility of speeding up the internal procedures necessary for the entry into force of the bilateral Agreement between Ukraine and the Republic of Moldova on the rights of national minorities, signed in Chisinau on 17 December 2009	<p>În proces de realizare Procedul este determinat de pregătirea aranjamentelor necesare pentru punerea în aplicare a Acordului nominalizat, termenii de reper ai implementării articolelor individuale, precum și de eventuale costuri ce vor surveni pe parcursul implementării.</p>
II. UPR Process and Civil Society		
73.15 Bulgaria	Ensure the respective participation of national and international NGOs in the follow-up of the universal periodic review process	<p>Realizată Recomandărilor UPR au fost introduse în Planul național de acțiuni în domeniul drepturilor omului pe anii 2011–2014 (H.P nr 327. 27.12.2012) – instrument național care materializează politica statului privind consolidarea protecției drepturilor omului.</p> <p>De asemenea, prin H.G. nr 70 din 06.02.2012 a fost instituită o Comisie responsabilă de monitorizare implementării Planului respectiv, în componența căreia de rând cu reprezentanții instituțiilor publice fac parte reprezentanții organizațiilor internaționale precum și membrii societății civile.</p> <p>În egală măsură, notăm despre organizarea a două evenimente privind procesul UPR. Astfel, în cooperare cu partenerii externi, în noiembrie 2011s-a desfășurat un seminar internațional „Responding to the UPR recommendations: Challenges, Innovation and leadership”. În cadrul căruia au fost discutate bunele experiențe în vederea elaborării unui mecanism național de implementare a recomandărilor UPR. De asemenea, punctăm și desfășurarea, în aprilie 2014, Seminarului francofon privind cel de-al doilea ciclu al mecanismului UPR.</p> <p>Totodată, apreciem contribuția activă a unor ONG din domeniu promovării drepturilor omului, pentru elaborarea rapoartelor periodice de monitorizare a implementării recomandărilor UPR și diseminării acestora.</p>
73.16 Poland	Engage the civil society in the UPR follow-up process	
III. Non-discrimination		
75.5 Canada	Adopt as soon as possible the Law on preventing and combating discrimination	<p>Realizată RM a întreprins pași importanți în vederea implementării complete și eficiente a recomandărilor în acest sens. Astfel, la 25.05.2012, a fost adoptată Legea nr. 121 cu privire la asigurarea egalității (în vigoare din 01.01.2013) cu scopul de a institui un mecanism de prevenire și combatere a discriminării în diverse domenii ale vieții. În acest context, notăm că art. 1 al Legii prevede, că „scopul prezentei legi este prevenirea și combaterea discriminării, precum și asigurarea egalității tuturor persoanelor aflate pe teritoriul Republicii Moldova în sferile politică, economică, socială, culturală și alte sfere ale vieții, fără deosebire de rasă, culoare, naționalitate, origine etnică, limbă, religie sau convingeri, sex, vârstă, dizabilitate, opinie, apartenență politică sau orice alt criteriu similar”, astfel, lista criteriilor enumerate în lege are un caracter <i>indicativ</i> și nu <i>limitativ</i>, ceea ce face posibil acoperirea tuturor motivelor de discriminare.</p>
75.6 Estonia	Take further steps on the adoption of the law on preventing and combating discrimination	
75.7 United Kingdo	Ensure that the draft Law on Preventing and Combatting Discrimination is adopted without delay	

m		
75.8 United States	Enact into law the proposed Law on Combating and Preventing Discrimination	<p>De asemenea, prin art. 11 și 12 din Lege, a fost instituită o autoritate publică specializată și independentă, cu atribuții în domeniul prevenirii și combaterii discriminării și asigurării egalității – Consiliul pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității – responsabil de examinarea plângerilor persoanelor care se consideră a fi victime ale discriminării. Totodată, prin Legea nr. 298 din 21.12.2012 a fost adoptat Regulamentul de activitate al Consiliului pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității. Prin urmare, în iunie 2013 a fost încheiată procedura de numire a celor 5 membri ai Consiliului, astfel acesta devenind întru-totul funcțional.</p> <p>Referitor la Activitatea Consiliului, menționăm că una din prioritățile sale constituie monitorizarea fenomenului discriminării pe teritoriul RM. De asemenea, Consiliul examinează plângerile parvenite în adresa sa, după care emite decizii prin care formulează recomandări în vederea asigurării repunerii în drepturi a victimei discriminării și a prevenirii faptelor similare pe viitor. Astfel, în primul an de activitate în adresa Consiliului au parvenit 133 de plângeri și 11 cauze au fost pornite prin note de autosesizare, în vederea examinării situațiilor aparent discriminatorii, care i-au devenit cunoscute pe parcursul activității sale. Consiliul a emis 48 de decizii, 36 de plângeri au fost declarate inadmisibile, 5 plângeri au fost retrase. Pe parcursul activității sale, Consiliul a întocmit 15 procese-verbale de constatare a contravențiilor administrative, dintre care: 11 – pentru contravenția prevăzută de art. 71² din Codul Contravențional al RM – ”Împiedicarea activității Consiliului pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității”, 2 – pentru contravenția prevăzută de art. 65¹ din Codul Contravențional al RM – „Discriminarea în domeniul învățământului” și 2 – pentru contravenția prevăzută de art. 54²- „Încălcarea egalității în domeniul muncii”. În această perioadă Consiliul a emis 4 avize consultative la proiectele de acte normative parvenite din partea autorităților de resort.</p> <p>În egală măsură, notăm că primul an de activitate s-a soldat cu identificarea unor imperfecțiuni ale legislației care vizează activitatea Consiliului în partea ce ține de executarea deciziilor acestuia. Astfel, a fost elaborat proiectul de Lege privind modificarea articolului 423⁵ din Codul Contravențional care a fost adoptat de Parlamentul RM la 03.07.2014 și este în vigoare din 25.07.2014, prin care a fost prevăzută expres competența Consiliului în calitate de agent constatat pentru contravențiile de împiedicare a activității Consiliului.</p> <p>Suplimentar notăm că a fost elaborat manualul electronic de instruire a judecătorilor privind interzicerea discriminării, cu sprijinul Biroului Înaltului Comisar pentru Drepturile Omului al Națiunilor Unite. Totodată, pe parcursul activității Consiliului au fost instruite 316 persoane (judecători, procurori, avocați, asistenți judiciari, colaboratori ai CpDOM). De asemenea Consiliul a participat în calitate de formator la 5 sesiuni de instruire, având ca temă: ”Accesul la educație și prevenirea discriminării”.</p>
75.9 Romania	Adopt comprehensive anti-discrimination legislation in line with international and European standards	
75.10 Argentina	Continue its efforts to adopt a comprehensive legislation in the area of anti-discrimination	
75.11 Mexico	Continue efforts to adopt and implement the legislative framework to prevent, punish and eliminate all forms of discrimination, with special attention to gender equality and discrimination based on sexual orientation and disability	
75.12 Slovakia	Expedite the adoption of the law on preventing and combating discrimination with a view to strengthen existing rules and create a real and viable mechanism for prevention and prohibition of discrimination on different grounds	
73.28 Sweden	Action in order to build broad support for LGBT-rights in the new comprehensive anti-discrimination law	
75.3 Norway	Adopt the draft anti-discrimination law with provisions prohibiting sexual harassment as soon as possible	
73.6 Russian Federation	Adopt comprehensive legislation on the prohibition of racial discrimination and xenophobia	
75.27 Russian Federation	Develop, with the participation of civil society, a plan of action and establish a national mechanism to combat racism and discrimination	<p>Realizată În perioada 29-30 noiembrie 2013 a avut loc un atelier de lucru, la care au participat reprezentanți ai Consiliului pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurării egalității, reprezentanți ai societății civile precum și instituțiile publice pentru a pregăti proiectul unei Foi de parcurs (o activitate implementată cu sprijinul Ambasadei SUA în Republica Moldova și Ministerului Justiției al Republicii Moldova). Prin urmare în decembrie 2013, cu sprijinul Biroului Înaltului Comisar pentru Drepturile Omului al Națiunilor Unite au fost organizate dezbateri publice cu privire la proiectul Foi de parcurs, cu implicarea activă a societății civile, administrației publice locale, Consiliului pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurării egalității, Confederației Sindicatelor, Patronatelor etc. În cadrul dezbaterilor MJ în parteneriat cu Consiliul pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurării egalității a prezentat acțiunile prioritare ale proiectul,</p>

		care ulterior a fost definitivat și aprobat de către Consiliul anti discriminare la 22 martie 2014. Realizarea foii de parcurs este o condiționalitate prevăzută în Matricea de politici anexă a Acordului de suport bugetar semnat la 14 iulie 2013 pentru susținerea implementării Strategiei de reformă a sectorului justiției 2011-2016.
76.4 United States	Commit internationally to the rights of the LGBT community by signing the Joint Statement on LGBT human rights from the March 2011 session of the Human Rights Council	<u>Se întreprind măsuri în această direcție</u> Drepturile persoanelor LGBT sunt respectate în RM. Astfel, în susținerea acestei afirmații putem menționa despre desfășurarea următoarelor evenimente: Cea de-a 12-a ediție a Festivalului "Curcubeul peste Nistru" al comunității LGBT organizat de ONG-ul GenderDoc-M (februarie 2013). Primul marș LGBT la 19 mai 2013, cu participarea domnului Ștefan Fule, Comisar pentru Extindere și Politica Europeană de Vecinătate.
75.33 Brazil	Further strengthen measures to prevent and combat discrimination and investigate allegations of hate crimes	<u>Realizată</u> Prin legea nr. 306 din 26.12.2012 pentru modificarea și completarea unor acte legislative au fost introduse modificări în vederea incriminării contravenționale și penale a unor fapte discriminatorii. În egală măsură notăm și unele precedente judiciare , printre care: Recomandarea CSJ nr.16 privind procedura de examinare pentru plângerile cu privire la rectificarea actelor de stare civilă ca urmare a schimbărilor de sex (noiembrie 2012); Decizia Judecătorei sectorului Râșcani, Chișinău, prin care a obligat proprietarul mdn.md de a elimina de la site-ul său lista neagră a funcționarilor publici și a apărătorilor drepturilor omului care promovează drepturile persoanelor LGBT. *Implementarea Panului de acțiuni privind susținerea populației rome a se vedea la rec. 73.6
73.26 Norway	Intensify its efforts to address discrimination against Lesbians, Gays, Bisexuals and Transsexuals (LGBT), and to investigate and prosecute crimes against LGBT-community members	
75.32 Austria	Strengthen the protection of minorities through a reform of its criminal code, incorporating offences punishing hate crimes and incitation to hatred as well as through ensuring the effective implementation and adequate resourcing of the Action Plan for the support of the Roma	
IV. Minorities		
73.60 Israel	Guarantee the recognition of the rights of ethnic minorities to express their own culture and identity	<u>Realizată</u> RM și-a asumat angajamentul de a promova o politică de stat coerentă și multidimensională în raport cu minoritățile naționale, precum și de a îmbunătăți cadrul legislativ în scopul asigurării integrării lor în cultura națională. În susținerea acestui obiectiv, menționăm Programul de activitate a Guvernului pentru 2013-2014 (HG nr.125 din 30.05.2013), care prevede implementarea unei politici echilibrate pentru păstrarea diversității culturale și crearea condițiilor necesare dezvoltării și exprimării identității etnice și culturale a persoanelor aparținând minorităților naționale, prin acțiuni concrete. La nivel practic, notăm că doar în anii 2013-2014 s-au desfășurat 250 de acțiuni de promovare a diversității culturale pe întreg teritoriul republicii. Mai mult ca atât, BRI a alocat circa 250 mii lei pentru buna desfășurare a activităților culturale pentru minoritățile culturale. Activitatea în comun a BRI și a organizațiilor obștești etnoculturale este îndreptată la realizarea dreptului cetățenilor, aparținând minorităților naționale, la păstrarea, dezvoltarea și exprimarea identității lor, în particular a celei culturale. Pe lângă BRI sînt acreditate 89 de asociații, cu care Biroul conlucrează susținînd activitățile lor statutare metodic și financiar.

		<p>Circa 100 de organizații similare activează la nivel local în municipiile Chișinău și Bălți; în raioanele Soroca, Taraclia, Edineț, Rezina, Șoldănești, Cahul, Drochia, Criuleni, Glodeni, Dondușeni, Ungheni, Rîșcani, Orhei, Călărași, Strășeni, Florești.</p> <p>Sușținerea activității organizațiilor etnoculturale în domeniul păstrării și dezvoltării culturii se efectuează prin intermediul Casei Naționalității – un centru cultural, metodic și informativ, care funcționează pe lângă BRI.</p>
73.2 Algeria	Pursue the measures in favour of the reinforcement of harmony and tolerance between the different segments of the Moldovan society	<p>Realizată RM întreprinde măsuri continue îndreptate spre promovarea spiritului de toleranță și a dialogului intercultural, focusând-se asupra dezvoltării înțelegerii și a respectului reciproc dintre cetățeni, indiferent de apartenența lor etnică, culturală, lingvistică sau religioasă.</p> <p>În perioada 2012-2014 s-au desfășurat tradiționalele campanii naționale și festivaluri etnoculturale întru promovarea armoniei și toleranței în societate. Prin care, anual se desfășoară: Ziua internațională a comemorării victimelor Holocaustului (ianuarie), Ziua internațională a limbii materne (februarie), Ziua internațională a Romilor (aprilie), Zilele culturii ucrainene (martie), Primăvara Poloneză (aprilie), Ziua scrisului și a culturii slave (mai),. De asemenea, în colaborare cu Congresul Evreiesc din Moldova se organizează anual tabăra interetnică pentru copii. În parteneriat cu Ministerul Culturii, organele administrației publice locale se organizează anual în raioanele republicii Festivalul etniilor (septembrie).</p> <p>Avînd drept scop integrarea minorităților naționale prin consolidarea apartenenței lor la statutul Republica Moldova, prin oferirea șanselor egale minorităților naționale de a participa activ la viața publică, pe parcursul anului 2014 Biroul Relații Interetnice (BRI) elaborează Strategia de Integrare a Minorităților Naționale pentru Republica Moldova, în calitate de organ responsabil susținut din partea Oficiului Înalțului Comisar pentru Minoritățile Naționale al OSCE. BRI a realizat studii de referință și consultări cu organizații reprezentînd societatea civilă, autorități publice și asociații a persoanelor aparținînd minorităților naționale privitor la domeniile de intervenție a Strategiei nominalizate. La data de 3 iunie 2014 a avut loc seminar-prezentare a Recomandărilor de la Ljubljana privind Integrarea Societăților Diverse, adoptate de Înalțul Comisar pentru Minoritățile Naționale al OSCE. Seminarul a fost destinat reprezentanților organelor APC și APL, liderilor asociațiilor etnoculturale, mass-media, societății civile etc.</p>
73.4 Spain	Adopt socio-economic measures aimed at ensuring the social and labour integration of the Roma minority	<p>În proces de realizare Redresarea problemelor socio-economice cu care se confruntă romii se realizează în baza Planului de acțiuni pentru susținerea populației de etnie romă (revăzut prin HG nr. 56 din 31.01.2012). Întru realizarea eficientă a acestuia în bugetele instituțiilor naționale au fost alocate resurse financiare pentru implementarea acțiunilor stipulate în plan. De asemenea, cu susținerea financiară a partenerilor externi sunt organizate diverse training-uri pentru consolidarea capacităților instituțiilor naționale în vederea implementării planului. În egală măsură, în scopul creșterii gradului de conștientizare cu privire la Planul respectiv sunt implicate și autoritățile administrației publice locale, care elaborează planuri sectoriale la nivel local.</p> <p>La 17 iulie 2013 a fost aprobată HG nr. 557 pentru aprobarea Regulamentului-cadru cu privire la organizarea activității mediatorului comunitar. Scopul în sine este oficializarea funcției mediatorului comunitar, care va contribui la incluziunea socială a populației de etnie romă. Potrivit Regulamentului-cadru, mediatorul comunitar are misiunea de a asigura intermedierea și îmbunătățirea comunicării dintre beneficiari și prestatorii de servicii publice, autoritățile administrației publice locale de nivelul întâi și alte instituții de stat competente.</p> <p>Selectarea candidaților la funcția de mediator se efectuează în bază de concurs, organizat de Comisia locală de concurs,</p>
73.61 Israel	Address the socioeconomic issues facing Roma, including through effective implementation and adequate resourcing of the Action Plan for the Support of the Roma People for 2011-2015, as recommended by CERD	
73.5 Spain	Adopt measures to combat and eradicate cases of xenophobia against the Roma minority	
73.10	Promote greater public appreciation for	

Australi a	the importance of according equal rights for the Roma, including freedom from abuse and discrimination	creată prin dispoziția primarului unității administrativ-teritoriale de nivelul întâi, angajatoare, iar candidații la funcția de mediator comunitar sunt înaintați de către reprezentanții societății civile rome locale sau cu acordul adunării generale a localității. Numărul de persoane deservite de către un mediator comunitar constituie cel puțin 150 de beneficiari.
73.24 Poland	Prevent discrimination of social minorities, such as Roma people and LGBT persons and adopt a comprehensive anti-discrimination law	Pentru anul 2013 au fost alocate 462,6 mii lei din buget pentru instituirea primilor 15 funcții de mediatori comunitari în 14 localități, iar pentru anul 2014, în buget sunt prevăzute 1619,8 mii lei pentru angajarea tuturor 48 de mediatori comunitari în cele 44 de localități compact sau mixt populate de romi.
73.25 Slovenia	Adopt specific measures to combat discrimination against Roma	În domeniul politicilor ocupaționale a fost aprobată HG nr. 483 din 03 iulie 2013 „Cu privire la modificarea anexei nr.1 la HG nr.312 din 27 mai 2013”, în scopul modificării Planului de înmatriculare în anul 2013 în instituțiile de stat de învățământ secundar profesional cu finanțare bugetară, fiind extins nr de locuri și creând noi oportunități.
75.23 Nepal	Continue efforts for the protection of the rights of marginalized and vulnerable segments of society including through legislative and institutional measures	<p>În egală măsură consemnăm despre elaborarea unui Ghid pentru familiile de romi” în 3 limbi (română, rusă, romani) în noiembrie 2012 în cadrul proiectului „Promovarea Planului de acțiuni privind susținerea populației de etnie romă din Republica Moldova pentru anii 2011-2015” susținut financiar de către OSCE/ODIHR. Această ediție a venit în sprijinul cetățenilor Republicii Moldova, în special de etnie romă și a altor grupuri social vulnerabile, pentru ai ajuta să-și cunoască drepturile în adresarea către serviciile de asistență socială, medicală privată, educație, perfectarea actelor stării civile, etc.</p> <p>Pe parcursul anului 2014 Biroul Relații Interetnice (BRI) își continuă colaborarea cu structurile nonguvernamentale ale romilor din Moldova. 36 de organizații etnoculturale ale acestora, inclusiv 11 cu statutul republican acreditate pe lângă BRI. Cu scopul de a continua un dialog constant între comunitățile de romi și cu părțile interesate naționale, BRI permanent implică în activitățile organizate la nivel local și național liderii organizațiilor menționate. În special, acestea participă la reuniunile Consiliului coordonator al organizațiilor etnoculturale, care activează pe lângă BRI.</p> <p>În anul 2014 au fost organizate:</p> <p>masa rotundă «Participarea femeiei rome în procesul de luare a deciziilor. Rolul autorităților locale în integrarea socială a comunității rome în or. Soroca». La eveniment au participat reprezentanții ai autorităților locale, reprezentanții ai comunităților de romi și sectorul nonguvernamental din regiune. (aprilie 2014);</p> <p>masa rotundă «Realizarea HG nr. 494 privind aprobarea Planului de acțiuni privind susținerea populației de etnie romă din Republica Moldova pentru anii 2011-2015». În cadrul evenimentului au fost discutate probleme de integrare socială și de participare a romilor la viața publică în raioanele de nord ale Moldovei, rolul autorităților locale în asigurarea acestui proces. La masa rotundă au participat reprezentanții ai autorităților locale, reprezentanții ai comunităților de romi și sectorul nonguvernamental din regiune. (august 2014, mun. Bălți);</p> <p>conferința științifică romologică republicană «Romii/țigani din Republica Moldova – comunitate etnosocială, multiculturală, istorico-tradițională» La conferința au participat reprezentanții societății civile, organelor administrației publice centrale și locale, liderii asociațiilor etnoculturale, savanții din cadrul Centrului de Etnologie, Academiz de Științe a Moldovei (Aprilie 2014).</p> <p>Totodată, în 2014 BRI:</p> <p>a semnat Acord de parteneriat cu Centrul de Resurse și Consultanță «Ograda Noastră», ONG din or. Cahul;</p> <p>a susținut proiectul «Pas cu pas copiii romi vor avea succes» implementat de Uniunea Tinerilor Romi «Țîrnă Rom»;</p> <p>a organizat vizita de monitorizare a situației sociale a populației rome în com. Cărpineni și Mingir, raionul Hîncești; în com. Parcani și Buda, raionul Călăraș.</p>

76.11 Russian Federation	Support and develop education programmes and institutions for national minorities in their mother-tongue	<p>Realizată Legislația în vigoare asigură dreptul de a alege limba de educare și instruire la toate nivelele și treptele de învățământ. Dreptul cetățenilor la instruire în limba maternă se asigură prin crearea numărului necesar de instituții de învățământ, clase, grupe, precum și a condițiilor de funcționare a acestora.</p> <p>Anual se elaborează planuri de studii cu limba de predare maternă și de stat, precum și planuri de studii cu studierea limbii materne ca disciplină de studii. Actualmente sunt create 3 modele de învățare a limbilor minorităților naționale:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Școli cu predare în limba rusă, în care tradițional își fac studiile reprezentanții minorităților naționale: 262 de gimnazii și licee. • Școli cu predare în limba rusă, unde limbile ucraineană, găgăuză, bulgară se studiază ca disciplină școlară câte 3 ore pe săptămână și 1 oră – noua disciplină “Istoria, cultura și tradițiile popoarelor: rus, ucrainean, găgăuz, bulgar”. • Gimnazii și licee experimentale, unde în clase separate la nivel de învățământ primar și gimnazial se realizează procesul de învățământ în limba maternă ucraineană și bulgară (gimnaziul din Unguri, raionul Ocnița, și LT ”K. Popovici” Nisporeni, raionul Râșcani, LT ”V. Levski”, Chișinău). <p>Este evident că una din realitățile școlii de astăzi, în care învață copiii minorităților naționale constă în necesitatea de a studia 4 limbi: română, rusă, maternă și una din limbile internaționale. Realizarea acestui obiectiv este posibilă prin introducerea educației multiculturale și poli-lingvistice. Aceasta răspunde cerințelor societății de tip nou. Rețeaua instituțiilor de învățământ preuniversitare din republică include:</p> <p>2012-2013 anul de studii – 1394 (365993 de elevi) de instituții (școli primare, gimnazii, licee) dintre care 262 (74223 de elevi) de instituții cu predare în limba rusă, iar 81 mixte.</p>
76.12 Bulgaria	Maintain the network of pre-university institutions with access to education in minority languages in line with the recommendation by the Committee on Economic, Social and Cultural Rights on the guarantees for the rights of ethnic minorities	
V. Justice and corruption		
75.38 Nepal	Continue efforts to strengthen criminal justice system and judicial institutions	<p>În proces de realizare The implementation process of the Justice Sector Reform Strategy for years 2011-2016 continues successfully. Therefore, on August 2014 the percentage of full accomplishment for the first 3 years was of 64%, the non-accomplishment was of 6 % and all the other activities (30%) are in process of implementation. The Republic of Moldova implemented the majority of conditions for receiving the second transfer of the financial support, foreseen in the Financial Agreement with the EU (signed on June 14, 2013) on budgetary support to the justice sector reform and 88 % of the second transfer were provided in August 2014.</p> <p>The Republic of Moldova is implementing the legislation on judiciary reform adopted by the Parliament in the previous two years, which introduced a <i>new system for selection, promotion and periodical performance evaluation of judges</i> based on a transparent procedure and a balance of quantitative and qualitative criteria. During the years 2013 and 2014 (till July 1, 2014), 232 out of 409 judges (57%) were evaluated according to the new system of performance evaluation.</p> <p>Regarding mandatory audio recording of hearings, the national legislation contains provisions reflected in the Codes of Criminal Procedure and Civil Procedure. Thus, all courts were equipped with audio recording sets for hearings and judges and technical staff were trained in order to use the equipment. According to the data, all hearings of serious and extremely</p>
75.36 Poland	Reform judicial system, so that the Moldovan courts and prosecution offices fulfill expectations pertaining to independence from political authorities, incorruptibility, length of procedures, and decent wages for law enforcement personnel	
75.37 United States	Continue efforts to strengthen the rule of law by ensuring greater effectiveness and transparency in the judicial system, combating corruption, and investigating	

all reports of abuse and torture by police	<p>serious crimes were reordered starting from July 2013 (July- December 2013: 583 extremely serious crimes, 10370 serious crimes; January – March 2014: 128 extremely serious crimes; 2395 serious crimes). It is important to outline that, in early 2014, the Supreme Court of Magistracy started disciplinary proceedings against nine judges, including a president of the court for breaching the law on registration proceedings. From the total amount of nine disciplinary procedures, there were applied two penalties in the form of warning.</p> <p>The principle of <i>random distribution of cases</i> in the courts is laid down in art. 6¹ of the Law on Judicial Organization No. 514-XIII of 06.07.1995, art. 344 of the Criminal Procedure Code, art. 168 of Civil Procedure Code, the Regulation on the random cases distribution adopted through SCM decision no. 110/5 from February 5th, 2013. Only at the beginning of the 2014, after the release of the fourth version of the <i>Integrated Case Management</i> (PIGD), this principle started to be implemented without any exceptions. The purpose of this distribution mode of cases is to reduce the human potential corruption behavior and to ensure an independent management of cases, based on the impossibility of any external intervention in the files distribution to ensure equitable trial of the case in terms of independence and impartiality of the judge.</p> <p>On April 28, 2014 was introduced the unique courts portal: http://instante.justice.md that aims to increase the transparency of the judiciary. The portal provides all the relevant informations regarding the cases for all interested actors. Moreover, it offers the possibility to create and submit electronic citations to lawyers involved in lawsuits; and contains separate compartments for publication on corruption and insolvency cases.</p> <p>The <i>law regulating judges' immunities in cases of corruption crimes</i> was amended according to the decision of the Constitutional Court and adopted on July 25, 2014. Following these decisions, the General Prosecutor Office started criminal investigations against 8 judges for corruption cases. In 2014, two judges were sentenced to jail for 7 and 8 years. Above mentioned measures created necessary tools to fight against corruption in the judiciary, established necessary preventive mechanisms and raised awareness of population in general on this problematic issue. The overall efforts to curb corruption in this field resulted in a sensible increase in public confidence in the justice system. Thus, according to the latest <u>Barometer of Public Opinion</u>, public confidence in the justice sector went up from 13% in April 2013 to 22% in April 2014. The Government of the Republic of Moldova took responsibility according to the article 106_1 of the Constitution and adopted the <i>Law on judges' disciplinary responsibility</i> No.178 from July 25, 2014. The law ensured clear separation between ethical and disciplinary responsibility, clearly defined grounds for the disciplinary responsibility, revised procedures ensuring transparency, introduced new sanctions (financial), ensured impartiality of the Committee on disciplinary responsibility, etc.</p> <p>The Government increased the annual budget for the judiciary to support the reform: 2013 – 210 mln. Lei, 2014 – 333 mln. Lei (for comparison 2012 – 126 mln. lei). Due to this support, starting from 2010, were renovated 40 courts out of 48, in order to ensure better conditions to citizens and efficient access to justice.</p> <p>The reform of the prosecution service was the very first priority in the year 2014, in order to ensure its full depolarization. On July 3, 2014, the Parliament adopted <i>the Concept of the Prosecution service reform</i>. This represents an important step that will precede the adoption of the new Law on Prosecution Service in accordance with the Venice Commission's assessment/recommendations.</p> <p>În 2013 a demarat reforma Ministerului Afacerilor Interne marcată prin intrarea in vigoare a noii legi cu privire la poliție – care a marcat separarea instituțională dintre MAI și poliție. Ca urmare a noilor modificări pe parcursul anului 2013 s-a atestat o creștere a nivelului de încredere a cetățenilor în MAI de la 23,7% în mai la 31,3% în decembrie (conform unui sondaj sociologic realizat de către Institutul de Politici Publice).</p>
--	---

		<p>În decembrie 2013, Parlamentul a adoptat un pachet amplu de legi anticorupție, care este orientat spre descurajarea actelor de corupție și sancționarea mai severă a infracțiunilor legate de corupție din sectorul justiției; sporirea eficacității constrângerii judiciare. Astfel, odată cu adoptarea acestui pachet de legi s-au introdus următoarele inovații:</p> <ul style="list-style-type: none"> • creșterea de 3 ori a plafonului amenzilor pentru comiterea infracțiunilor din interes material, implicit a infracțiunilor de corupție; • majorarea de 3 ori a termenului pentru care este aplicată privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pentru infracțiunile de corupție; • instituirea confiscării extinse; • Includerea în Codul penal a unei noi componente de infracțiune art. 3302 “Îmbogățirea ilicită”; • prevederea expresă a interdicției oricăror comunicări în afara sălii de judecată a judecătorului cu alte persoane; • instituirea obligativității testării cu poligraf a candidaților la funcția de judecător și procuror. Legea privind testarea integrității profesionale
VI. Torture /other CID Treatments and Conditions of detention		
74.2 Slovenia	Formally prohibit corporal punishment in all settings	<p>Realizată Prin legea nr. 252 din 21.12.2012 au fost aprobate modificările de rigoare la Codul Penal, Procedură Penală și Codul de executare. În linii mari, legea intervine cu următoarele amendamente:</p> <ul style="list-style-type: none"> • a fost exclusă prescripția tragerii la răspundere penală în cazul infracțiunilor de tortură, tratamente inumane sau degradante; • a fost suplinit cu un nou articol 166 prim Tortura, tratamentul inuman și degradante • Reglementarea expresă a competenței exclusive a procurorului de a efectua urmărirea penală în cazurile de tortură, tratament inuman sau degradant, precum și în cazul în care astfel de alegații sau alte infracțiuni sunt imputate colaboratorilor de poliție, ai organelor care desfășoară activitate specială de investigații. • s-a stabilit obligativitatea examinării medicale a persoanei reținute imediat după intrarea și ieșirea acesteia din locul de detenție, dar și la cererea acesteia – pe toată perioada detenției; • s-a dreptului la examinare medicală independentă de condiția depistării de către medicul unității de detenție a eventualelor urme ale acțiunilor de tortură, tratamente cu cruzime, inumane sau degradante ori la alte rele tratamente.
76.14 Austria	Remove the statute of limitations for the crime of torture and reduce the length of police custody subsequent to arrest to a maximum of 48 hours	
73.29 France	Take the measures aiming at reinforcing the fight against torture and the fight against impunity	<p>Realizată În 2012 a fost adoptată Legea nr.218 din 19.10.2012 privind modul de aplicare a forței fizice a mijloacelor speciale și a armelor de foc, pentru a reglementa cu claritate temeiurile, condițiile și limitele (restricțiile) aplicării forței fizice, a mijloacelor speciale și a armelor de foc de către subiecții abilitați, cu scopul protejării statului de drept.</p> <p>De asemenea, la nivel legislativ putem menționa Legea nr. 146 din 14 iunie 2013 pentru modificarea și completarea Codului de executare al Republicii Moldova nr. 443d in 24 decembrie 2004, prin care sancțiunea disciplinară încarcerarea a fost exclusă.</p> <p>Pe parcursul anului 2013 au fost instalate echipamente de supraveghere video în toate penitenciarele (600 camere video care sunt conectate cu unitatea de serviciu DIP). Totodată, au fost instalate 44 de echipamente în toate inspectoratele de poliție</p>
73.14 Spain	Ensure greater policy and institutional control over the State Security Corps and Forces in order to avoid cases of excessive use of force and abuse against detainees	

		<p>pentru a asigura supravegherea video a locurilor de detenție, a încăperilor preconizate pentru audierea persoanelor – fapt ce are drept scop prevenirea săvârșirii cazurilor de tortură. La acest capitol am putea menționa și despre instalarea în 21 de instanțe de judecată din 41 a boxelor de plastic sau a mobilei speciale pentru inculpați. Astfel, gratiile metalice au fost înlăturate deoarece acestea erau considerate ca provocând un tratament degradant.</p> <p>În scopul consolidării capacităților privind combaterii torturii, Secția combatere tortură PG și-a trasat drept prioritate elaborarea unui îndrumar metodic pentru procurorii care investighează cazurile de tortură sau alte rele tratamente, pentru exercitarea corespunzătoare a atribuțiilor în domeniul urmăririi penale în aceste cauze penale, contribuirea la reducerea cazurilor de tergiversare și la ameliorarea stării de lucruri la compartimentul respectării termenelor rezonabile la efectuarea urmăririi penale, contribuirea la realizarea măsurilor de unificare a practicii de investigare a cauzelor penale despre rele tratamente.</p> <p>Suplimentar, notăm despre desfășurarea periodică a seminarelor tematice dedicate subiectului combaterii impunității și relexor tratamentelor, în vederea sensibilizării publicului vizavi de acest subiect. Ultimul fiind organizat în aprilie 2013 cu susținerea financiară a TAIEX. La lucrările evenimentului respectiv au luat parte circa 40 participanți, reprezentanți ai autorităților naționale, experți ai societății civile, precum și actori vizati direct de acest subiect.</p>
73.47 Austria	Transfer the responsibility for temporary detention facilities from the Ministry of the Interior to the Ministry of Justice	<p>În proces de realizare Transferul izolatoarelor de detenție provizorie în subordinea MJ se realizează prin construcția unui nou penitenciar care va avea statut de penitenciar de detenție provizorie.</p> <p>O îmbunătățire semnificativă în asigurarea drepturilor omului în locurile de detenție constituie încheierea Acordului cadru de împrumut între Guvernul Republicii Moldova și Banca de Dezvoltare a Consiliului Europei privind construcția unui nou penitenciar cu capacitate de 1600 deținuți. În acest sens, a fost elaborat și un studiu de fezabilitate și a fost creată o unitatea de implementare a Proiectului de construcție a penitenciarului din Chișinău. Noul penitenciar este planificat pentru 1536 de persoane aflate în arest preventiv și va înlocui actualul Penitenciar nr.13 din Chișinău. Acest proiect urmărește îmbunătățirea condițiilor de detenție, în special a celor de acordare a asistenței medicale primare și a tratamentului tuberculozei, și a sistemului de securitate, astfel încât acestea să corespundă standardelor europene. De asemenea, instituția trebuie să corespundă prevederilor Regulamentului european pentru penitenciare, să ofere condiții bune de muncă, iar angajații lui vor fi instruiți în domeniul penitenciar de către experți internaționali. Totodată, urmează a fi implementate recomandările Comitetului European pentru Prevenirea Torturii în ce privește spațiul de detenție, accesul la educație, acordarea serviciilor medicale calitative și respectarea drepturilor fundamentale ale deținuților.</p> <p>Proiectul de reconstrucție a penitenciarului și instruire a personalului a fost realizată de Ministerul Justiției și Departamentul Instituțiilor Penitenciare cu suportul Misiunii Norvegiene de Experți (NORLAM) cu scopul de a contribui la reformarea sistemului penitenciar național prin crearea unor instituții pentru minori, care corespund standardelor europene.</p> <p>În egală măsură, se întreprind acțiuni continue pentru îmbunătățirea condițiilor de detenție, iar starea de facto se caracterizează a fi relativ satisfăcătoare reflectate astfel:</p> <ul style="list-style-type: none"> • reparații capitale și curente - de la 7468,9 mii lei pentru 2011 până la 8343,4 mii lei pentru 2012; • asistenta medicală - de la 2589,6 mii lei pentru anul 2011 până la 3156,1 mii lei în 2012; • alimentarea deținuților - de la 25439,6 mii lei în 2011 până la 31265,6 mii lei în 2012; • asigurarea deținuților cu produse de menaj - de la 875,6 mii lei pentru anul 2011 până la 1,109 mii lei pentru anul 2012
75.39 Australi	Continue efforts to improve conditions in prisons and pre-trial facilities	Mai mult ca atât, Guvernul continuă perfecționarea legislației în domeniul protecției drepturilor persoanelor de categorie

a		specială (persoanelor reținute, arestate, condamnate), care sânt limitate în drepturile, acțiunile și libertățile lor drept urmare a săvârșirii unor infracțiuni sau contravenții.
73.43 Hungary	Give appropriate priority to the improvement of detention conditions in the draft justice reform Plan under adoption	<p>Crearea Sistemului informațional automatizat de evidență a persoanelor reținute, arestate și condamnate, va permite nu numai monitorizarea automată a condițiilor de detenție și de tratare a deținuților (inclusiv a deciziilor luate cu privire la plângerile lor), dar și participarea activă a comunității internaționale și a societății civile la promovarea valorilor democratice și respectarea drepturilor omului, precum și ridicarea nivelului culturii juridice a funcționarilor publici care activează în domeniu. Registrul unic va conține toate informațiile din registrele de evidență de la Departamentul instituțiilor penitenciare, Oficiul central de probațiune, Ministerul Afacerilor Interne și Centrul Național Anticorupție.</p> <p>De asemenea, din 2015, persoanele liberate de pedeapsa penală vor fi monitorizate electronic, cu ajutorul brățarilor și emițătoarelor. Potrivit proiectului, condamnații vor purta brățări și emițătoare care, datorită tehnologiilor GPS, vor semnaliza, prin telefon (mobil, staționar), centrului de monitorizare încălcarea zonelor permise pentru aflare. Astfel, Ministerul Justiției își propune să prevină cazurile de încălcare a condițiilor de probațiune și să asigure securitatea cetățenilor. Astfel, până în anul 2018, se propune reducerea, cu 30 la sută, numărul încălcărilor condițiilor probațiunii. În primul an vor fi monitorizate circa 100 de persoane, cu majorarea treptată a numărului acestora până la 500, în 2018.</p> <p>Proiectele respective au fost aprobate de Guvern în iulie 2014 și sunt remise Guvernului spre examinare.</p>
73.48 Germany	Put an end to impunity whenever it occurs, investigate all complaints of torture and ill-treatment by law enforcement officers, prosecute and punish those responsible and ensure that information obtained under torture is not admissible in courts	<p>Realizare continuă Specificul abordării fenomenului torturii implică, în mod inerent, o calificare profesională înaltă și aptitudini adecvate de investigare, motiv din care o importanță deosebită revine instruirilor realizate atât prin intermediul seminarelor desfășurate de Institutul Național al Justiției, cit și în cadrul conferințelor și meselor rotunde de specialitate organizate în contextul proiectelor promovate de diferite mecanisme internaționale. Astfel, Procurorii Secției combatere tortură a Procuraturii Generale, au participat în calitate de formatori la seminarele cascade cu genericul „Standarde CEDO și cele ale Comitetului European pentru Prevenirea Torturii (CPT) privind combaterea maltratării și impunității”, petrecute în incinta Institutului Național al Justiției în cadrul cărora au fost instruiți peste 300 de judecători și 400 de procurori.</p> <p>În parte ce privește nemijlocit investigația notăm că indicii statistici înregistrați la compartimentul depunerii sesizărilor despre tortură și alte rele tratamente, denotă că în anii precedenți s-a păstrat tendința de majorare numerică, astfel încât în anul 2010 au fost înregistrate 828 sesizări, în anul 2011 – 958 sesizări, iar în anul 2012 – 970 sesizări. Această creștere a numărului sesizărilor în care se reclamă tratamente inumane sau degradante nu constituie în sine însăși o creștere numerică a acestor cazuri, ci mai degrabă o apropiere a cifrelor cazurilor înregistrate cu cele care se pretind că au fost comise. Cu alte cuvinte a fost redusă latența raportării cazurilor de aplicare a acestor tipuri de tratamente, situație care s-a datorat inclusiv acțiunilor de informare a societății civile despre autoritatea care se ocupă de investigarea cazurilor de tortură și rele tratamente, creșterea încrederii în asigurarea efectuării unor investigații imparțiale, etc. Concomitent, pentru anul 2013 a fost înregistrată o ușoară diminuare a numărului de sesizări parvenite și înregistrate. Astfel, analizând în plan comparat constatăm că cantitativ situația s-a schimbat, înregistrându-se o micșorare cu 19% (91 sesizări) a numărului acestor sesizări în comparație cu primele 6 luni ale anului 2012. Analizând aceste date statistice putem să concluzionăm că toate politicile luate de către autoritățile statului nostru în ultimii trei ani, îndreptate împotriva săvârșirii relexor tratamente de către persoanele oficiale, au avut un impact pozitiv, în special diminuarea numărului cazurilor de tortură, care prezintă cel mai mare grad prejudiciabil din această categorie de infracțiuni.</p> <p>* datele statistice rezultate din examinarea cauzelor din instanțele de judecată</p>
73.46 Slovenia	Investigate and prosecute all allegations of ill-treatment of persons in police custody	
73.45 United Kingdom	Investigate fully all allegations of torture and cruel, inhuman or degrading treatment impartially, thoroughly and within a timely manner and ensure those responsible are brought to justice	
75.34 Norway	Undertake effective investigation into complaints of torture or ill-treatment and hold all perpetrators accountable	
75.35 Canada	Increase the efforts to address ill-treatment and abuse of persons in detention	

VII. Freedom of religion and belief		
76.15 Mexico	Establish legislation and the necessary measures to guarantee freedom of religion in the country, particularly in public education	Realizată Conform H.G nr. 596 din 2 iulie 2010 disciplina Religia este inclusă în schema orară a instituțiilor de învățământ primar, gimnazial și liceal cu statut de disciplină opțională . În clasele primare grupele se constituie în baza cererii părinților sau a tutorilor legali ai elevilor, în clasele gimnaziale și liceale – în baza cererilor elevilor. Disciplina opțională „Religia” se predă în baza Curriculumului elaborat în două variante: una pentru cultele creștin ortodox și romano-catolic și alta pentru predarea creștinismului de rit evanghelic și adventist de ziua a șaptea. Elevii, părinții căror fac parte din alte culte religioase, nu participă la aceste ore.
73.3 Thailand	Adopt further measures to foster inter-religious communication and public culture of promoting socio-cultural and religious diversity	În proces de realizare Procedura înregistrării cultelor religioase și părților lor componente se derulează în condițiile prevederilor Legii nr.125 din 11 mai 2007, modificată prin legea nr. 278 din 27.12.11, devenind legea privind libertatea de conștiință, de gândire și de religie. De asemenea notăm că libertatea religiei și credinței este garantată și prin faptul ca potrivit art.54 al Codului contravențional se sancționează orice acțiune care împiedică libertatea de a aparține sau nu unei anumite religii, de a avea sau nu anumite convingeri, de a-și schimba religia sau convingerile, de a profesa religia ori convingerile în mod individual sau în comun, în public sau în particular, prin învățătură, practici religioase, de cult și prin îndeplinirea riturilor”. La momentul actual, cadrul normativ în domeniul se examinează suplimentar.
73.52 Morocco	Take further measures to promote inter-religious dialogue and cultural diversity	
73.27 United States	Redouble efforts to protect the rights of members of minority religious, ethnic and social groups and particularly focus on protecting members of the LGBT community from both official and societal discrimination	
VIII. Freedom of expression, assembly and press		
73.53 Norway	Make efforts to fully guarantee freedom of expression and information, in accordance with Moldova's international obligations	În proces de realizare Conștientizând importanța deosebită a dreptului la libertatea de asociere pentru fiecare persoană fizică și juridică (organizație necomercială), precum și avînd în vedere atenția acordată la nivel internațional acestui drept (Declarația Universală a Drepturilor Omului din 10.12.1948, Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale din 04.11.1950), precum și luînd în considerație practica Republicii Moldova în aplicarea legii și asigurarea respectării dreptului pe teritoriul statului, Guvernul Republicii Moldova a inclus în documentele de politici drept obiectiv revizuirea prevederilor Legii nr.837-XIII din 17 mai 1996 cu privire la asociațiile obștești, Legii nr.581-XIV din 30 iulie 1999 cu privire la fundații, Legii patronatelor nr.976-XIV din 11 mai 2000, Legii sindicatelor nr. 1129-XIV din 07 iulie 2000. Proiectul de lege în cauză urmărește scopul de a uniformiza și a da amploare cadrului legal în materia și ajustarea normelor legale la necesitățile și situațiile apărute în practică, după cum urmează: - stabilirea numărului minim de membri fondatori a asociației (cel puțin 3), în vederea îmbunătățirii managementului asociației și asigurarea desfășurării unei activități mai productive; - fortificarea aspectelor de transparență astfel încât normele referitoare la publicitatea activității asociației să fie prevăzute în statut; - excluderea normelor care să limiteze în timp durata activității asociației obștești; - completarea legislației cu norme mai detaliate referitoare la prezentarea documentelor necesare înregistrării modificărilor în actele de constituire a asociațiilor. Proiectul a fost remis aprobat de Guvern în iulie 2014 și este remis Parlamentului spre examinare.
73.55 Australia	Allow members of the LGBT communities the right to freedom of expression and assembly	
73.56 Spain	Take concrete measures to raise public awareness about LGBT rights, including the guarantee of the right of assembly and association	
73.57 United Kingdom	Ensure that public events planned by the LGBT, religious and other rights groups are permitted and adequately policed, according to the obligations of the Republic of Moldova under international human rights law	

<p>75.4 France</p>	<p>Adopt a law on the fight against all forms of discrimination and clearly guarantee, in its domestic law, the freedom of expression and therefore the right for LGBT persons to peaceful demonstrations.</p>	<p>Realizată Legea nr. 121 privind asigurarea egalității de șanse, în vigoare la data 01 ianuarie 2013. Legea respectivă garantează libertatea de expresie și de a se întruni.</p>
<p>76.9 Russian Federation</p>	<p>Ensure the freedom of the mass media, particularly of those media outlets that function in the language of the national minorities, including Russian</p>	<p>În proces de realizare Legislația Republicii Moldova conține norme pozitive, care asigură dreptul difuzării și producerii emisiunilor în limbile minorităților naționale. Astfel, art. 11 alin. (9) din Codul audiovizualului garantează radiodifuzorilor care își desfășoară activitatea în zonele în care <i>minoritățile naționale constituie majoritatea populației realizarea a 80% din emisiuni în limba minorităților respective, 20% fiind rezervate emisiunilor în limba de stat</i>. Art. 29 alin. (4) din Codul audiovizualului stabilește că <i>distribuitorii de servicii care activează în localitățile în care reprezentanții unei naționalități sau etnii reprezintă o pondere mai mare de 20% au obligația de a asigura retransmiterea serviciilor de programe în limba minorității respective</i>.</p> <p>În ceea ce privește atribuțiile radiodifuzorilor publici, art. 51 alin. (1) lit.(f) prevede <i>asigurarea dreptului la informare al tuturor categoriilor de cetățeni ai Republicii Moldova, inclusiv al minorităților naționale</i>, iar lit. (j) din același alineat asigură <i>schimbul de opinie între diversele categorii ale populației, precum și integrarea în societate a cetățenilor</i>.</p> <p>Totodată, unul dintre obiectivele primordiale ale radiodifuzorului public este, conform art. 54 lit. (a) din Codul audiovizualului, <i>realizarea emisiunilor de radio și de televiziune în limba de stat a Republicii Moldova, precum și în limbile minorităților naționale sau în alte limbi de circulație internațională, cu scop informativ, cultural, educativ și de divertisment, ținându-se cont de prevederile prezentului cod</i>. Cel de-al doilea radiodifuzor public din Republica Moldova este Compania "Teleradio-Găgăuzia", care funcționează în U.T.A. Găgăuzia și care conform art. 65 alin. (1) <i>are statut de radiodifuzor public regional</i>.</p> <p>Ținând cont de prevederile legale enumerate mai sus, marea majoritate a radiodifuzorilor din zonele în care etnicii minoritari locuiesc compact, aleg să difuzeze, cu precădere, emisiuni în limba rusă, rezervând timpi de antenă foarte reduși pentru emisiunile în limbile minoritare. Pentru a stimula radiodifuzorii să realizeze emisiuni în limbile minorităților naționale, în anul 2013, CCA a dispus alocarea în acest scop pentru anul 2014 a resurselor financiare din Fondul de susținere al radiodifuzorilor. Astfel în 24 septembrie – 24 octombrie 2013, CCA a organizat un <i>Concursul de selectare a proiectelor de programe audiovizuale în vederea acordării resurselor financiare pentru producere din Fondul de susținere a radiodifuzorilor</i>, toate proiectele care au avut drept scop realizarea emisiunilor cu și despre viața și preocupările minorităților etnice au fost susținute. Așadar, în 2014, în baza resurse financiare alocate de către CCA, se realizează și difuzează ciclurile de emisiuni în limbile bulgară - „Жив извор” („Izvorul viu”, la postul TV „NTS” din Taraclia; găgăuză - „Alege profesia” la „ATV” din Comrat; găgăuză - „Destinul nu poate fi ales” la postul TV „Aiin Acife” din Ceadr-Lunga; în limba rusă - „Cartierul Tineresc” la „Bas TV” din Taraclia.</p> <p>Totodată, în aprilie 2014 CCA a oferit o licență de emisie postului de televiziune pentru copii în limba găgăuză și rusă „ATV COGUK”, difuzat în Comrat.</p> <p>În luna iulie 2014 Consiliul Coordonator al Audiovizualului a participat la completarea matricei pentru realizarea <i>Strategiei de Integrare a Minorităților Naționale pentru RM</i>, elaborată de către Biroul de Relații Interetnice în conformitate cu planul de Acțiuni al Guvernului pentru anul 2014.</p> <p>În perioada de referință, Consiliul Coordonator a Audiovizualului a susținut și a contribuit la mediatizarea campaniei media</p>

		<p>cu privire la combaterea incitării la ură. Astfel, în contextul desfășurării Campaniei naționale <i>"Fără Ură"</i>, care face parte din Campania <i>"No Hate Speech Movement"</i> a Consiliului Europei, implementată în perioada 2012-2014, Ministerul Tineretului și Sportului al Republicii Moldova, instituție responsabilă de desfășurarea și promovarea acestei campanii, a solicitat suportul Consiliului Coordonator al Audiovizualului în vederea mediatizării a 2 spoturi sociale (unul în limba română și al doilea în limba rusă) pentru a promova dezideratele Campaniei <i>"Fără Ură"</i>. În acest sens, prin Decizia nr. 71 din 30 mai curent, CCA recomandă posturilor de televiziune aflate sub jurisdicția Republicii Moldova difuzarea spoturilor sociale privind promovarea Campaniei naționale <i>"Fără Ură"</i>, pentru o perioadă de 30 de zile.</p> <p>Mai mult ca atît, Consiliul coordonator al audiovizualului și-a propus să efectueze un studiu privind calitatea implementării cadrului legislativ ce reglementează activitatea mass-mediei din perspectiva reflectării volumului de emisie rezervat programelor în limbile minorităților naționale.</p>
73.54 German y	Take steps to protect critical and independent media	<p>În proces de realizare În februarie 2011 a intrat în vigoare Legea cu privire la deetizarea publicațiilor periodice publice. Această lege este încă o reușită importantă a organizațiilor de media naționale. Legea obligă autoritățile publice să deetizeze ziarle finanțate din bani publici, încurajând astfel concurența loială în domeniul presei scrise.</p> <p>În aprilie 2011 a intrat în vigoare un nou Cod deontologic al jurnalistului, elaborat de Consiliul de presă. Consiliul reprezintă o structură independentă de autoreglementare.</p> <p>Printre prioritățile stabilite pentru 2014 se regăsește și reforma mass media. Guvernul și-a propus să promoveze într-o versiune nouă Legea publicității și Legea presei. Stringența a survenit drept urmare a adoptării Legii nr. 64 din 23 aprilie 2010 cu privire la libertatea de exprimare, care a generat ca prevederile de conținut ale Legii presei să cadă în desuetudine. De asemenea, s-a propus și elaborarea unui proiect de modificare a legislației pentru a asigura transparența finanțării și proprietății mass-media. Astfel, un <i>proiect de Lege privind amendarea Codului audiovizualului</i> pentru asigurarea transparenței proprietății mass-media, elaborat de Centrul pentru Jurnalism Independent, iar la 21 iulie 2014 proiectul a fost votat în prima lectură de către Parlament. Inițiativa legislativă vine să aducă transparență în domeniul proprietății mass-media și să asigure accesul publicului la informația privind proprietarii instituțiilor de media.</p>
IX. National Human Rights Institution		
73.7 Morocco	Provide the national human rights institutions with necessary means so that they can fulfill their mandate and implement their decisions	<p>Realizată Unul dintre obiectivele care au fost stabilite pentru anul 2013 a fost promovarea legii cu privire la avocatul poporului. După mai multe runde de discuții publice legea a fost adoptată de către Parlamentul RM la 3 aprilie 2014. Astfel, conform prevederilor votate numărul avocaților parlamentari a fost redus, fiind doar un sigur avocat parlamentar, procedura de numire a avocaților parlamentari a fost modificată pentru a se garanta transparența și implicarea societății civile (Parlamentul va numi avocații parlamentari, pe baza de concurs public).</p> <p>Unul dintre obiectivele pe care le-am urmărit în procesul de promovare a acestei inițiative este dezvoltarea instituției avocatului poporului și asigurarea funcționalității lui.</p> <p>Astfel, în Republica Moldova vor activa doi avocați ai poporului, unul dintre ei fiind specializat în probleme de protecție a drepturilor copilului. Parlamentul a decis ca avocatul poporului va putea deține două mandate consecutive, a câte cinci ani, Funcția de ombudsman va putea fi deținută de persoana care are o vechime în muncă de cel puțin 10 ani.</p> <p>De asemenea, notăm că urmare a unui concurs organizat de către o comisie parlamentară specială, la 22 iulie 2014, au fost numiți în funcție dl Mihai Cotorobai – avocat al poporului și Dna Jana Costachi - avocatul specializat în drepturilor copilului.</p> <p>Totodată, conform noii Legi cu privire la avocatul poporului, se prevede o nouă procedură de alocare a resurselor</p>
73.20 Qatar	Fully respect the rights of children, without any discrimination, and give necessary prerogatives to the ombudsman working in this area	
75.15 Greece	Consider establishing an independent national human rights institution fully compliant with the principles relating to the status of national institutions for the promotion and protection of human rights	

75.16 Spain	Strengthen its Centre for Human Rights through increased funding and personnel, and specially by ensuring its compliance with the Paris Principles	<p>financiare, care corespunde standardelor internaționale de domeniu.</p> <p>Mai mult ca atât, pentru consolidarea rolului Oficiului Avocatului Poporului (Ombudsmanul), în asigurarea respectării drepturilor omului în Republica Moldova, în contextul reformei instituționale, Ministerul Justiției a elaborat și a remis Guvernului proiectul Legii cu privire la aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a Oficiului Avocatului Poporului. Proiectul stabilește funcțiile și atribuțiile de bază ale Oficiului Avocatului Poporului, care vor permite exercitarea eficientă a mandatului de către Ombudsman. Astfel, printre principalele responsabilități ale Oficiului se numără:</p> <ul style="list-style-type: none">• contribuirea la perfecționarea legislației și practicilor în domeniul drepturilor și libertăților omului;- monitorizarea gradului de respectare a drepturilor și libertăților omului de către autoritățile publice, organizații și întreprinderi, indiferent de tipul de proprietate și forma juridică de organizare, de către organizațiile necomerciale și de către persoanele cu funcții de răspundere de toate nivelurile;• contribuirea la repunerea în drepturi a persoanelor, ale căror drepturi și libertăți se presupune că au fost încălcate de Republica Moldova;• asigurarea promovării drepturilor omului în societate și informarea publicului larg asupra activității Ombudsmanului;• asigurarea colaborării cu organizațiile necomerciale naționale și internaționale din domeniul apărării drepturilor omului și cu mass-media etc. <p>Potrivit noului Regulament, Oficiul va fi constituit din Avocatul Poporului și adjuncții săi, Avocatul Poporului pentru drepturile copilului, secretarul general, subdiviziuni structurale cu statut de direcții, secții, servicii și reprezentanțe teritoriale.Totodată, Regulamentul prevede posibilitatea împuternicirii personalului acestor subdiviziuni de a acționa la nivel local în numele Ombudsmanului. De asemenea, se propune majorarea efectivului-limită al Oficiului Avocatului Poporului cu 10 unități (de la 55 la 65 persoane). Asta deoarece în ultimii 5 ani instituția a fost investită cu atribuții noi, cum ar fi asigurarea activității avocatului copilului sau deschiderea unei reprezentanțe noi în satul Varnița.</p>
75.17 Morocco	Enhance the transparency of the election of members of the Ombudsman Office based on professionalism	
76.5 Azerbaijan	Further ensure that the Child's Advocate has sufficient resources to exercise his or her mandate effectively	
X. Women rights and domestic violence		
74.1 Australia	Continue public awareness campaigns on domestic violence and increase the penalties for this crime	<p>Realizată Pentru realizarea campaniilor de sensibilizare cu privire la <i>violența împotriva femeilor</i>, în perioada 25 noiembrie 10 decembrie 2013 s-a desfășurat campania „16 zile de acțiuni împotriva violenței în bază de gen”. Genericul campaniei a fost „Indiferența te face complice la violență!”, în cadrul campaniei la nivel național și local a fost desfășurat un program complex de activități care a inclus: difuzarea spoturilor publicitare la televiziunile publice, evenimente sportive, concursuri și expoziții de fotografii și desene, mese rotunde, dezbateri publice, conferințe, programe TV și Radio cu caracter de sensibilizare, instruire și informare în domeniul drepturilor omului, violenței în bază de gen și violenței în familie.</p> <p>Pentru consolidarea capacităților profesionale a membrilor Echipelor multidisciplinare din mai multe raioane a au fost organizate seminare de instruire care au avut drept scop consolidarea capacităților membrilor echipei multidisciplinare din cadrul Sistemului Național de Referire în protecția și asistenta victimelor și potențialelor victime ale traficului de ființe umane cu accent sporit pe noile categorii de beneficiari, inclusiv victimele violenței în familie.</p>
75.18	Further strengthen the national	În proces de realizare Cu scopul de a promova colaborarea între autoritățile publice centrale și societatea civilă și să

Azerbaijan	machinery for the advancement of women with financial and human capacity and political authority	identifice noi acțiuni care vizează consolidarea competențelor și resurselor din partea partidelor, mass-media, ONG-urilor ce vor încuraja femeile să participe activ în viața publică și politică, în decembrie 2013 a fost organizată o Conferință cu genericul Participarea femeilor în viața publică și politică în Țările Parteneriatului Estic”. Evenimentul este organizat de Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene în comun cu Consiliul Europei și reunește reprezentanți ai statelor membre ale Parteneriatului Estic.
75.19 Morocco	Reinforce its actions with further measures to promote the systematic integration of gender approach in the public policies and to provide relevant statistics on this aspect	Referitor la asigurarea egalității de gen în procesul electoral, Comisia electoral centrală a realizat un audit de gen, iar în rezultatul acestuia a fost elaborat un plan de acțiuni privind asigurarea respectării principiului egalității între femei și bărbați în procesul electoral pentru anii 2014-2015. Mai mult ca atât, abordarea aspectului egalității de gen în procesele electorale, a făcut obiectul a două seminare interne în cadrul Comisiei electorale centrale, precum ”Integrarea aspectelor de gen în activitatea organelor de management electoral” , respectiv „Monitorizarea participării femeilor și grupurilor vulnerabile la alegerile locale generale”.
73.58 Greece	Enhance its efforts in order to promote women's participation especially in political life	A fost inițiat procesul de ajustare a legislației naționale cu prevederile Legii nr. 5-XVI din 9 februarie 2006 cu privire la asigurarea egalității de șanse între femei și bărbați.
76.6 Morocco	Ensure the representation of women in the state elective and administrative structures by establishing a minimum quota for women	Proiectul de Lege elaborat prevede în calitate de măsură afirmativă pentru promovarea femeilor la funcții decizionale, includerea cotei de participare minimă de 40% a ambelor sexe în cadrul autorităților publice centrale și locale. Proiectul Hotărârii Guvernului pentru modificarea și completarea unor acte legislative a fost aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 322 din 08 mai 2014. La demersul Guvernului Proiectul a fost înregistrat în Parlamentul Republicii Moldova cu nr. 180 din 15.05.2014, a fost audiat în patru Comisii Parlamentare și pe data de 17 iulie 2014 a fost aprobat în prima lectură.
		Totodată, a fost expediat pentru avizare la Guvern Proiectul cu titlu de inițiativă legislativă pentru modificarea articolului 7 din Legea nr.845-XII din 03.01.1992 cu privire la antreprenoriat și întreprinderi, prin care se completează cu un alineat nou ce ține de reprezentarea fiecărui gen în proporție de cel puțin 30% în Consiliile de administrare ale Societăților comerciale în care statul deține o cotă- parte sau întreg capitalul social, inclusiv și în întreprinderile de stat și cele municipale. Proiectul de Lege pentru modificarea articolului 7 din Legea nr.845 – XII din 3 ianuarie 1992 cu privire la antreprenoriat și întreprinderi a fost înregistrat în Parlament cu Nr. 503 din 05.12.2013 și urmează să fie examinat de Parlament.
		Totodată, menționăm faptul că, cu titlul de inițiativă legislativă a fost înaintat Parlamentului proiectul de Lege pentru completarea articolului 41 din Codul electoral nr. 1381XIII din 21 noiembrie 1997, în contextul includerii în mod obligatoriu pe listele de candidați pentru alegerile parlamentare și locale cel puțin 30% femei din numărul candidaților. Proiectul de Lege pentru completarea articolului 41 din Codul electoral nr. 1381XIII din 21 noiembrie 1997 a fost înregistrat cu numărul 101 din 11.03.2014 și a fost votat în prima lectură.
75.20 Morocco	Adopt awareness-raising programs to combat gender related stereotypes	În proces de realizare Totodată, în scopul asigurării implementării Programului Național de asigurare a egalității de gen pe anii 2010-2015 a fost aprobat al doilea plan de acțiuni pentru anii 2013-2015 prin <i>Hotărârea Guvernului nr.572 din 30 iulie 2013</i> . Pentru implementarea acestuia au fost estimate resurse financiare atât din bugetul autorităților publice centrale, cât și din proiecte în domeniu. Un obiect specific al planului respectiv, îl constituie „Creșterea nivelului de conștientizare publică și mijloacele de informare în masă”, prin desfășurarea campaniilor de promovare a egalității de șanse între femei și bărbați, precum și evenimente de sensibilizare a mass-media prin promovarea imaginilor pozitive ale femeilor și bărbaților.
73.18 Turkey	Continue promoting gender equality as a national priority which echoes the recommendation of SR on violence against women regarding the acceleration of the realization of women's equality with men in all areas	În acest context, a fost organizată pe data de 24 februarie 2014, masa rotundă cu genericul „ <u>Rolul mass-media în reflectarea participării femeilor în viața publică</u> ”, la care 28 de instituții mass-media regionale și locale au semnat Angajamentul de promovare a principiului egalității de gen în materialele jurnalistice în cadrul. Astfel jurnaliștii participanți

		<p>la masa rotundă s-au angajat să contribuie la eliminarea stereotipurilor și la descurajarea propagării discrepanțelor de gen, conștientizând importanța informării corecte și echilibrate a femeilor și bărbaților de către instituțiile mass-media.</p> <p>În contextul integrării dimensiunii de gen în politicile a fost elaborat raportul "Indexul integrării dimensiunii de gen în politicile publice". Astfel, menționăm că a fost monitorizată presa din perspectiva respectării egalității de gen și a instituțiilor de presă. În cadrul proiectului au fost implicate 18 mijloace de informare în masă: ziarele/revistele, precum și posturile TV și radio. Exercițiul respectiv a finalizat cu elaborarea unui raport și recomandări, care au fost prezentate în cadrul ședinței Comisiei Guvernamentale pentru egalitate între femei și bărbați, care a fost organizată în data de 29 noiembrie 2013.</p>
73.8 Canada	Adopt a specific policy to address the root causes of domestic violence, particularly violence against women and children, and conduct awareness campaigns, particularly in the rural areas	<p>În proces de realizare Prevenirea și combaterea violenței în familie fac parte din politica națională de ocrotire și sprijinire a familiei. Astfel, cu scopul de a sensibiliza publicul au fost organizate un sir de companii cu privire la violența împotriva femeilor (a se vedea rec. 74.1).</p> <p>Republica Moldova și-a îndreptat eforturile în vederea implementării eficiente a cadrului normativ în special a Legii cu privire la prevenirea și combaterea violenței în familie, Regulamentului-cadru de organizare și funcționare a centrelor de reabilitare a victimelor violenței în familie, Standardelor minime de calitate privind serviciile sociale prestate victimelor violenței în familie, Instrucțiunilor privind intervenția secțiilor/direcțiilor asistență socială și protecție a familiei, instituțiilor medicale și organelor afacerilor interne în cazurile de violență în familie.</p> <p>În vederea implementării Legii nr. 45 din 01.03.2007 cu privire la prevenirea și combaterea violenței în familie, care prevede instituirea Centrelor care prestează servicii sociale agresorilor familiali, pentru reabilitarea acestora a fost aprobată Hotărârea Guvernului nr. 496 din 30 iunie 2014 privind Regulamentul – cadru de organizare și funcționare a Centrului de Asistență și Consiliere pentru Agresorii Familiali și standarde minime de calitate.</p> <p>În contextul analizei gradului de compatibilitate a legislației naționale cu prevederile Convenției Consiliului Europei cu privire la prevenirea și combaterea violenței în familie, la solicitarea Ministerului Muncii Protecției Sociale și Familiei cu suportul UNWomen, în anul 2013, Centrul de Drept al Femeilor a elaborat raportul de compatibilitate a legislației naționale cu prevederile Convenției. Raportul menționat supra, conține de asemenea și recomandări concrete cu privire la ajustarea legislației naționale.</p> <p>Astfel, în baza raportului de compatibilitate, și a recomandărilor pertinente oferite de experți naționali și internaționali, a fost elaborat un proiect de lege pentru modificarea unor acte legislative în domeniul prevenirii și combaterii violenței în familie.</p> <p>Proiectul elaborat, conține prevederi de modificare a circa 13 acte legislative. Totodată, în contextul îmbunătățirii mecanismului de soluționare a actelor de violență în familie au fost propuse modificări pentru art.201¹ din Codul Penal, în contextul schimbării pedepsei minime și maxime pentru infracțiunile comise în cadrul familial.</p> <p>Proiectul de lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative a fost expediat spre avizare instituțiilor cu competențe în domeniul prevenirii și combaterii violenței în familie prin scrisoarea nr. 08/488 din 13.03.2014.</p> <p>La etapa actuală, Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei a inițiat procedura de elaborare a documentului de politici (strategie/plan acțiuni) în domeniul prevenirii și combaterii violenței în familie.</p> <p>În acest context, Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei a elaborat un prim proiect al documentului, iar la data de 22-23 iulie 2014, în cadrul grupului de lucru în componența căruia au intrat 35 de profesioniști în domeniul prevenirii și combaterii violenței în familie din cadrul autorităților publice centrale, organizații neguvernamentale și a prestatorilor de servicii sociale adresate subiecților violenței în familie. După definitivarea proiectului, documentul strategic va fi prezentat de către Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei și dezbătut în cadrul Consiliului Coordonator Interministerial în</p>
73.30 Brazil	Further strengthen mechanisms to detect and investigate cases of domestic violence, train law enforcement officials to deal with such cases and provide legal and medical support to victims	
73.31 Sweden	Consider measures in order to prevail the situation of the high level domestic violence	
73.32 Uruguay	Effectively implement the current legislation on protection of women against domestic violence, ensure that the police effectively investigate complaints and increase the number, coverage and capacity of shelters for victims of domestic violence	
73.33 Uruguay	Address the root causes of domestic violence in order to carry out awareness campaigns on violence against women and their rights, especially in rural areas	
75.28 Hungary	Elaborate a Plan of Action for the implementation and monitoring of the Law on preventing and combating domestic violence, and allocate adequate budgetary resources for its implementation	
73.34 Italy	Continue to fight domestic violence against women, including by improving	

	and strengthening the capacity of rehabilitation centers in the country, especially ensuring access to victims from rural areas	<p>domeniul prevenirii și combaterii violenței în familie în luna septembrie 2014.</p> <p>În parteneriat cu Ambasada Austriei în Republica Moldova și UNWomen au fost organizate mai multe evenimente cu diferite grupuri țintă în vederea familiarizării cu prevederile Convenției Consiliului Europei privind prevenirea și combaterea violenței împotriva femeilor și a violenței domestice.</p> <p>Totodată, în contextul prevenirii și combaterii violenței în bază de gen, inclusiv a violenței și abuzului față de persoanele vîrstnice a fost organizată pe data de 5 decembrie 2013 masa rotundă cu genericul “Strategii de prevenire și combatere a abuzului asupra vîrstnicilor”.</p> <p>Pe parcursul semestrului I 2014 au fost organizate seminare de informare asupra subiectului violenței în familie pentru organizațiile voluntarilor persoanelor în etate din raionale republicii (8 raioane). În contextul consolidării capacităților membrilor echipelor multidisciplinare teritoriale au fost organizate seminare de instruire cu genericul “ Drepturile persoanelor în etate prin prisma Convenției cu privire la eliminarea tuturor formelor de discriminare a femeilor ”. Seminarele au avut loc în 3 raioane și au fost organizate în colaborare cu ONG Gender Centru cu susținerea financiară HelpAge International.</p> <p>Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei, în parteneriat cu Organizația Internațională pentru Migrație, Misiunea în Republica Moldova, cu susținerea financiară a Departamentului de Stat SUA, pe parcursul anului 2014, a desfășurat seminare de instruire pentru specialiștii din domeniul prevenirii și combaterii violenței în familie la tema “Protecția și asistența victimelor traficului de ființe umane și violenței în familie în cadrul Sistemului Național de Referire” pentru echipele multidisciplinare comunitare (asistenți sociali, lucrători medicali, ofițeri de poliție).</p>
XI. Rights of the child and Juvenile Justice		
75.21 Qatar	Improve the levels of assistance provided to children, especially disabled children, children in vulnerable groups, orphans and street children, and ensure their full integration into society, and take all measures to put an end to child labour	<p><u>Realizată</u></p> <p>În scopul asigurării unui cadru legal special de protecție și de monitorizare a copiilor rămași fără ocrotire părintească Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei a promovat <u>Legea privind protecția specială a copiilor în situație de risc și a copiilor separați de părinți</u>, care a fost adoptată de Parlament prin <u>Legea nr. 140 din 14 iunie 2013</u> și a intrat în vigoare începând cu data de 1 ianuarie 2014. Legea definește un șir de noțiuni principale utilizate în sistemul de protecție a copilului, revizuiește activitatea autorităților tutelare, reglementează procedura de autosesizare și înregistrare a sesizărilor despre copiii aflați în situație de risc, termenele, specialiștii și autoritățile responsabile de emiterea dispozițiilor privind evaluarea situației copiilor, atribuirea statutului și plasamentul copiilor separați de părinți.</p> <p>Concomitent, menționăm că în anul 2013 Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei a elaborat și promovat Guvernului spre aprobare <u>Regulamentului-cadru cu privire la serviciul de sprijin familial pentru familii cu copii</u>, proiect aprobat prin H. G. nr. 889 din 11.11.2013.</p> <p>Serviciul de sprijin familial reprezintă un serviciu oferit familiilor cu copii pentru a preveni și/sau a depăși situațiile de risc în vederea asigurării creșterii și educației copilului în mediul familial. Acesta este structurat în două componente.</p> <p>Serviciul de <u>sprijin familial primar</u> include activități variate, flexibile, orientate spre consolidarea mediului familial cum ar fi formarea deprinderilor privind îngrijirea și educația copilului, formarea competențelor sociale și emoționale ale copilului, identificarea factorilor care pot conduce la apariția riscului de neglijare și abuz.</p> <p><u>Sprijinul familial secundar</u> include un ansamblu de activități adresate familiilor cu copii în situații de risc, cu scopul de a diminua factorii care afectează sănătatea și dezvoltarea copilului, a preveni separarea copilului de familie sau a pregăti reintegrarea lui în familie.</p> <p>Prin Hotărîrea Guvernului nr. 434 din 10.06.2014 a fost aprobată Strategia pentru protecția copilului pe anii 2014-2020,</p>

		<p>care are ca obiectiv redresarea problemelor cu care se confruntă familia și copilul. Strategia este elaborată ca răspuns provocărilor importante prin care trece Republica Moldova în condițiile riscurilor sociale determinate de fenomenele de migrație, constrângerile asupra familiei, provocările economice și factorii care apar datorită mobilității sporite și tehnologiilor avansate.</p> <p>Este necesar de menționat că la 4 iunie 2014 a fost instituit Serviciul de asistență telefonică gratuită pentru copii, care este gestionat de Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei și prestat de Centrul Internațional pentru Protecția și Promovarea Drepturilor Femeii „La Strada”.</p> <p>Serviciul de asistență telefonică gratuită pentru copii nu este un simplu serviciu de informare, ci prezumă un complex de servicii specializate prestate conform unor standarde de calitate, datorită faptului că prestarea serviciului se realizează numai în baza comunicării, astfel încât un beneficiar dezamăgit odată cu puțină probabilitate va mai apela la acest serviciu. Pe de altă parte prestarea serviciilor la un nivel înalt de calitate cu certitudine va spori nivelul de încredere a copiilor în sistemul de protecție.</p>
73.11 Argentina	Strengthen its efforts in the prevention, punishment and eradication of all forms of violence against women and the adoption of comprehensive policies for the promotion and protection of the rights of the child, especially those relating to the prohibition of forced labour	<p>Realizată Nici un act normativ nu conține vreo prevedere care ar tolera violența față de copii, traficul și exploatarea acestora prin muncă. La nivel de politică națională, menționăm Planul Național de acțiuni privind prevenirea și eliminarea celor mai grave forme ale muncii copilului pe anii 2011-2015 (Hotărârea Guvernului nr.766 din 11 octombrie 2011) prin care monitorizarea procesului de instruire, se monitorizează procesul de școlarizare a elevilor și abandonul școlar, interzicerea participării elevilor la lucrările agricole în perioada procesului de învățământ (<i>Dispoziția ministrului nr.387 din 17 august 2012</i>). De asemenea, în curriculumul la disciplina <i>Educație civică</i> (câte 1 oră /săptămână în clasele V-XII), începând cu anul 2010, sânt incluse subiecte privind munca copilului, în cadrul cărora copiilor le sunt explicate toate prevederile în domeniu.</p>
73.21 Uruguay	Adopt more effective measures to ensure that all children in the Republic of Moldova enjoy all rights, without discrimination, in accordance with Article 2 of CRC	<p>În egală măsură, a fost elaborat proiectul Strategiei pentru protecția copilului și familiei 2014 – 2020. Noul document strategic este focusat pe un set de obiective generale stabilite în conformitate cu situația actuală a familiilor și copiilor în risc sau dificultate, bazându-se pe cele mai bune practici internaționale în domeniu</p> <p>În egală măsură notăm, că sistematic sunt organizate seminare cu genericul „Audierea copiilor victime martori ai abuzului exploatarei sexuale”, fiind instruiți un număr considerabil de judecători, procurori, psihologi și alte categorii de persoane relevante subiectului.</p>
73.23 Poland	Undertake efforts to prevent child labour, the segregation of children with disabilities in educational system and prevent the crimes committed against children, especially smuggling and sexual harassment	<p>Mai mult ca atât, la 1 iunie 2014 a fost lansat Telefonul copilului 116111 – un nou serviciu telefonic gratuit pentru asistența copilului. Principalele lui obiective vizează sporirea accesului copiilor la asistență prin aplicarea mecanismului de referire, consolidarea sistemului de protecție a copilului în baza analizei privind activitatea serviciului. Consultanții oferă consiliere pentru depășirea problemelor psihoemoționale ale copiilor sau cele de relaționare între părinți/îngrijitori și copii, evaluează nevoile imediate ale copilului și potențialul risc de expunere la violență, neglijare, exploatare sau trafic.</p>
73.49 Norway	In accordance with the Convention on the Rights of the Child, create appropriate conditions for arrested juveniles and ensure that detention of juveniles is used only as a measure of last resort	<p>Realizată Referitor la condițiile de detenție a minorilor, menționăm că a fost renovat în totalitate penitenciarul pentru minori în luna mai 2013 și a fost asigurat transferul acestora în penitenciarul renovat de la Goian. Toți minorii care ispășesc o pedeapsă cu închisoarea sunt transferați în penitenciarul nou. Totodată, pentru a asigura buna respectare a tuturor standardelor de comportament cu minorii aflați în detenție precum și pentru asigurarea respectării drepturilor acestora au fost organizate cursuri de instruire a personalului.</p> <p>De asemenea, au fost elaborate ghiduri metodologice pentru avocații specializați în acordarea asistenței juridice garantate de stat în cauzele cu implicarea copiilor.</p> <p>În același context, menționăm că INJ a organizat 4 seminare cu genericul „Aplicarea măsurilor procesuale de constrângere</p>

		<p>și a măsurilor preventive. Extinderea aplicării măsurilor alternative la detenție pentru minori”, la care au fost instruiți 48 judecători și 42 procurori.</p> <p>On July 18, 2014, the Parliament adopted the <i>Law No. 163 that amends the Criminal Procedure Code</i> in order to ensure protection of the minor witnesses and victims during investigation and litigation process. To date, there are seven regional hearing chambers for minors within Prosecutor’s office (Calarasi – 2013, Anenii Noi, Leova, Ocnita, Orhei, Soroca – 14.02.2014 and Cahul – 20.06.2014). At the same time, in period of 2013-2014 years, there were equipped 30 hearing chambers for minors in courts and 7 chambers in police stations.</p>
XII. Right to education		
73.22 Uruguay	Provide social services on health and access to education to children belonging to the most vulnerable groups	<p>Realizată Sistemul de învățământ din Republica Moldova este organizat astfel încât să asigure dreptului la educație al tuturor beneficiarilor. Principiile non-discriminării, universalității și egalității de drepturi sunt întărite prin Legea cu privire la Asigurarea Egalității nr. 121 din 25 mai 2012. Problemele vizând educația, în general, și cea pentru copii și tineri cu dizabilități, în particular, se regăsesc într-un șir de documente strategice: Strategia Națională „Educație pentru toți”, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr.410 din 4 aprilie 2003, Strategia de incluziune socială a persoanelor cu dizabilități (2010-2013), aprobată prin Legea nr.169 din 9 iulie 2010, Programul de dezvoltare a educației incluzive în Republica Moldova pentru anii 2011-2020, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 523 din 11 iulie 2011.</p> <p>Sistemul educațional al Republicii Moldova oferă persoanelor cu dizabilități educație în rețeaua de instituții de învățământ la toate treptele. Astfel, în anul de studii 2012/2013 în 35 de instituții a învățământului preșcolar se aflau 2134 copii cu dizabilități, respectiv, în învățământul preuniversitar - circa 2258 de copii. De asemenea, 19 școli-internat auxiliare oferă îngrijire și educație copiilor cu dizabilități mentale și 6 școli internat speciale acordă îngrijire și educație copiilor cu dizabilități senzoriale și ale aparatului locomotor, în total - 2300 copii cu dizabilități; iar la domiciliu beneficiază de servicii educaționale - circa 1600 copii.</p> <p>Totodată, notăm în anul de studii 2012-2013 în instituțiile de învățământ secundar profesional au fost cuprinși 171 de elevi cu dizabilități fizice și senzoriale. Se atestă și o tendință de a integra studenții cu dizabilități în instituțiile de învățământ superior, astfel, în perioada 2010-2013 au fost înmatriculați 18 tineri cu dizabilități senzoriale și locomotorii în 5 instituții de învățământ superior.</p> <p>Pentru asigurarea unui pachet minim de servicii de educație incluzivă și servicii sociale copiilor cu dizabilități, în anul 2012 au fost prevăzute din bugetul de stat 1,6 mil. lei pentru dezvoltarea Serviciilor raionale de asistență psihopedagogică pentru raioanele Criuleni, Florești și Ialoveni, iar pentru anul 2013, deja, la nivel național, au fost prevăzute 22,2 mil.lei. De asemenea, au fost planificate pentru anul 2013 în buget 29,9 mil.lei pentru asigurarea copiilor cu cerințe educaționale speciale cu cadre didactice de sprijin.</p> <p>Mai mult ca atât subliniem că se asigură o asistență specializată continuă a copiilor cu dizabilități în instituțiile de învățământ generale, care se realizează prin organizarea comisiilor multidisciplinare intrașcolare.</p>
73.59 Italy	Consider ways and means to ensure the right to education of children with disabilities, also in collaboration with the relevant international organizations and agencies	
76.10 Brazil	Consider implementing school meals programs, especially in rural areas most affected by poverty	<p>Realizată Alimentația elevilor din instituțiile de învățământ preuniversitar este organizată în conformitate cu H.G nr.234 din 25.02.2005 ”Cu privire la alimentarea elevilor”, H.G nr.198 din 16.04.1993 ”Cu privire la protecția copiilor și familiilor socialmente vulnerabile” și Ordinul Ministerului Educației nr. 42 din 28 ianuarie 2013 Cu privire la aprobarea normelor financiare pentru alimentarea copiilor (elevilor din instituțiile instructiv-educative). Astfel, alimentarea gratuită a elevilor claselor I-IV din școlile primare, gimnazii și licee, precum și a elevilor claselor V-XII din instituțiile preuniversitare din stânga Nistrului și mun. Bender, elevii LT ”Ștefan cel Mare”, Grigoriopol, cu sediul la Doroțcaia, inclusiv elevii din s.</p>

		<p>Doroțcaia, r. Dubăsari, este stabilită norma financiară de 6,80 lei. Normele financiare pentru alimentarea copiilor se aplică în limita alocațiilor bugetelor locale aprobate. Se permite conducătorilor instituțiilor de învățământ să majoreze cheltuielile pentru alimentația copiilor din contul mijloacelor speciale (donații, sponsorizări etc.) și ajutoare umanitare.</p> <p>Elevii claselor a V-a – a IX-a din familii socialmente vulnerabile din toate instituțiile de învățământ din republică sunt alimentați din surse nebugetare. În anul de studii 2013- 2014, semestrul I, din clasele I-IV s-au alimentat 135789 elevi sau 100%, iar din clasele V-XII din 19698 de elevi doar 14.6%. Este necesar să fie stabilit un mecanism privind asigurarea alimentației din familiile socialmente vulnerabile.</p>
XIII. Trafficking in human beings		
73.12 Qatar	Strengthen programmes of public awareness of the very serious problem of human trafficking and involve all stakeholders in the work	<p>Realizare continuă În vederea dezvoltării unui răspuns adecvat fenomenului TFU nu este de ajuns doar de consolidat capacitățile actorilor implicați în acțiuni antitrafic, dar și sensibilizarea și educarea publicului larg. În acest sens la inițiativa SP cu suportul Guvernului SUA și logistic al OIM și a fost elaborată în anul 2013 Strategia de comunicare a Secretariatului permanent cu actorii din domeniul prevenirii și combaterii traficului de ființe umane (în continuare "Strategia") care are menirea să asigure în primul rând un mecanism adecvat de comunicare a SP cu actorii antitrafic. De asemenea, Strategia va crea și un cadru favorabil de comunicare între actorii din domeniul combaterii TFU, contribuind astfel la o mai bună implementare a agendei antitrafic și a politicii naționale antitrafic.</p> <p>Cea mai de anvergură acțiune realizată în anul 2013 ține de: lansarea sitului www.antitrafic.gov.md, care reprezintă o platformă și o resursă de informare pe toate nivelele. Site-ul insumează de asemenea toate Liniile fierbinți care pot fi accesate din țară și de peste hotare și o linie fierbinte din partea Stângă a Nistrului. În afară de această acțiune prevăzută în Planul național, SP a oferit o abordare inedită în implementarea pentru al doilea an consecutiv, în perioada 15-20 octombrie 2013 a unei Campanii Naționale "Săptămâna AntiTrafic", în contextul Zilei Europene de luptă împotriva traficului de ființe umane – 18 octombrie, care a cuprins un spectru larg de acțiuni în vederea prevenirii TFU, cum ar fi: flash-mob, lecții publice, mese rotunde, difuzarea filmelor, expoziții de fotografii, emisiuni TV.</p> <p>Astfel, prin intermediul Comisiilor teritoriale pentru combaterea TFU, la posturile naționale și locale de televiziune au fost difuzate 4 spoturi publicitare tematice, pentru prevenirea și combaterea fenomenului traficului de ființe umane (TFU). Pe 18 octombrie, când este marcată „Ziua Europeană de luptă împotriva TFU", a fost lansată Expoziția foto cu genericul „Atitudine împotriva traficului de ființe umane", și în 20 octombrie în incinta Cinematografului GAUDEAMUS a fost rulat filmul „Calea rușinii", film mut prezentat pe fundalul muzicii interpretate live – o formă atractivă pentru publicul tânăr. În acest sens, pentru a asigura o abordare cât mai transparentă acestui eveniment, a fost elaborat Raportul de implementare a campaniei de sensibilizare „Săptămâna antitrafic".</p> <p>E de menționat rolul coordonator decisiv al SP în acest proces prin consolidarea eforturilor comune ale tuturor actorilor guvernamentali și neguvernamentali atât de la nivel central, cât și local, precum și a misiunilor diplomatice și donatorilor. Reușita acestei campanii se datorează și măiestriei SP în monitorizarea implementării campaniei, precum și reflectarea și asigurarea transparenței.</p> <p>De asemenea, APL de comun cu CI „La Strada" în perioada martie – iunie 2013 au organizat campania de sensibilizare „Orice persoană traficată are dreptul să fie protejată". Scopul acestei campanii a fost de a informa publicul larg și persoanele traficate despre oportunitățile de protecție legală în cazurile de trafic și exploatare. În cadrul campaniei au fost mediatizate 2 spoturi video care reflectă tendințele noi în cazul victimelor TFU femei și bărbați și organizate debriefing-uri în 6 raioane (Șoldănești, Nisporeni, Călărași, Hîncești, Căușeni și Telenești), pentru 164 specialiști, reprezentanți ai APL,</p>
73.41 Mexico	Intensify campaigns to prevent human trafficking and to increase the protection offered to victims, including their right to legal redress	

		<p>serviciile de asistență socială și reprezentanți ai organelor de drept din aceste raioane. În cadrul acestei campanii a fost promovată linia fierbinte 0800 77777 în calitate de instrument de acces la asistență și protecție pentru victimele TFU, precum și încurajarea adresărilor către organele de drept, inclusiv prin oferirea asistenței juridice victimelor TFU, în special copiilor.</p> <p>În cadrul proiectului “Consolidarea reacției justiției penale față de fenomenul traficului de ființe umane în Europa de Sud-Est, cu precădere în Republica Moldova”, Centrul Internațional “La Strada”, UNODC și SP au organizat Campania de prevenire Din primele zile de vacanță, voluntarii Centrului Internațional "La Strada" au dat startul activităților de informare în taberele de copii din țară. În cadrul activităților copii au avut posibilitatea să se informeze despre riscurile la care se expun navigând pe Internet, cum să evite cazurile de abuz, recrutare sau acostare pe Internet și cum să reacționeze dacă li s-a întâmplat să treacă prin asemenea experiențe.</p> <p>La 30 Iulie 2014 - Ziua mondială împotriva traficului de persoane a fost marcată pentru prima dată de comunitatea antitrafic din Republica Moldova. În vederea marcării pentru prima dată a Zilei mondiale, Secretariatul permanent a încurajat comunitatea antitrafic din Republica Moldova - să considere drept dată simbol pentru protecția, asistența și integrarea victimelor traficului de persoane și să manifeste toleranță ZERO față de traficul de persoane. Totodată Reprezentanții SP au participat la emisiunea radio-fonică “Loc de dialog” și au vorbit despre importanța acestei zile, dar și despre politicile naționale Antitrafic.</p> <p>La 4 august 2014 a fost lansată Campania „Păstrează-mi lumea!” de către Delegația în Republica Moldova a Fundației Elvețiene Terre des hommes, în parteneriat cu Biroul pentru Relații cu Diaspora, din cadrul Cancelariei de Stat a Republicii Moldova și cu susținerea financiară a Agenției Elvețiene pentru Dezvoltare și Cooperare.</p> <p>În scopul de a preveni cât mai eficient situațiile de risc, campania încurajează părinții să conștientizeze necesitățile copiilor și să se informeze despre cum să asigure protecția copiilor lor, chiar și odată plecați peste hotare.</p>
73.17 Nepal	Enhance cooperation with international community for preventing and combating human trafficking	<p>În proces de realizare Pentru consolidarea cooperării cu comunitatea internațională în vederea prevenirii și combaterii <u>traficului de ființe umane</u> a fost aprobată Hotărîrea Guvernului nr. 874 din 06 noiembrie 2013, privind inițierea negocierilor asupra proiectului Acordului între Guvernul Republicii Moldova și Cabinetul de Miniștri al Ucrainei privind cooperarea în domeniul repatrierii victimelor traficului de ființe umane (adulți și copii), copiilor neînsoțiți și migranților aflați în dificultate.</p> <p>De asemenea, pe parcursul anului 2013 a fost reiterată intenția de cooperare pe marginea proiectului Acordului între Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Federației Ruse (Hotărîrea Guvernului nr. 926 din 31.12.2009) cu instituțiile guvernamentale ale Federației Ruse, în special cu: Ministerul Educației, Ministerul Muncii și protecției sociale, Serviciul Migrațional Federal. Autoritățile Federației Ruse, la data de 12 februarie 2014, printr-o scrisoare oficială, au acceptat inițiativa de a stabili relații de cooperare bilaterală pe acest segment și de a elabora în comun un mecanism viabil de identificare, asistență și repatriere a victimelor TFU și a migranților aflați în dificultate, identificați pe teritoriul Federației Ruse sau a Republicii Moldova.</p> <p>Unul dintre subiectele de importanță sporită este consolidarea prezenței consulare a Republicii Moldova în țările unde se găsesc mai mulți cetățeni RM.</p> <p>La data de 5-6 decembrie 2013, Oficiul Națiunilor Unite pentru Droguri și Criminalitate (UNODC), în cadrul proiectului "Îmbunătățirea reacției justiției penale la traficul de ființe umane în Europa de sud-est, cu accent pe Republica Moldova", în</p>

	<p>parteneriat cu Guvernul Republicii Moldova a organizat Conferința Regională „Consolidarea răspunsului justiției penale față de fenomenul traficului de ființe umane în Europa de Sud-Est – Combaterea abuzului prin intermediul internetului și consolidarea schimbului transfrontalier de informații operative”</p> <p>Conferința regională, cu accent geografic asupra regiunii Europei de Sud-Est (ESE), a avut scopul de a discuta despre modalitățile de ameliorare a reacțiilor coordonate la cele mai recente tendințe ale traficului de ființe umane (TFU) prin abordarea modului disponibil de funcționare (modus operandi) și de a consolida cooperarea dintre instituțiile naționale și internaționale anti-trafic prin:</p> <ul style="list-style-type: none"> - analize operative în materie penală - echipe comune de investigație (ECI), campanii de sensibilizare cu privire la abuzul de tehnologii online - mecanisme de cooperare între toate instituțiile în domeniul asistenței și protecției victimelor TFU, inclusiv copii, printr-o abordare bazată pe drepturile omului - examinarea modurilor în care internetul este utilizat de persoanele implicate în trafic - schimbul de bune practici privind modalitățile depășirii provocărilor existente - consolidarea cooperării transnaționale între agențiile de aplicare a legii cu privire la chestiuni ce țin de protecție și urmărire penală. <p>La data de 8-9 octombrie 2013 a avut loc “Conferința Regionale Combaterea traficului de ființe umane în Europa de Sud-Est: Pentru o mai bună protecție a copiilor” organizată de Ambasada Franței în Republica Moldova, în parteneriat cu Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene, Comitetul Național pentru combaterea traficului de ființe umane (TFU)</p> <p>Evenimentul a avut drept scop abordarea politicilor de prevenire și combatere a abuzului, exploatării față de copii, traficului de copii, incluzând asistența, protecția și reabilitarea copiilor în contextul apariției noilor forme de exploatare, inclusiv via Internet. Experții din peste cincisprezece țări din Sud - Estul Europei au participat la lucrările acestui eveniment.</p> <p>În perioada I-ului semestru al anului 2014 au fost deschise 12 consulate onorifice ale RM (Coreea, Franța, Monaco, Norvegia, Rusia, Polonia – 2 consuli onorifici, Portugalia, Suedia, Turcia, Armenia, Lituania), iar în proces de examinare sunt 19 dosare ale candidaților la funcția de consul onorific al RM. La moment țara noastră are 42 de oficii consulare conduse de consuli onorifici.</p> <p>Pe parcursul primului semestru al anului 2014, MAEIE a semnat Memorandumul de Cooperare cu MAE Elen în domeniul integrării europene, care prevede totodată și cooperarea/preluarea experienței, inclusiv în domeniul de prevenire și combatere a fenomenului de trafic de ființe umane.</p> <ul style="list-style-type: none"> - De asemenea, elemente relevante constituie semnarea Acordului RM-EUROPOL privind schimbul de informații criptate, Acordul Operațional fiind preconizat a fi semnat până la sfârșitul anului curent, iar Acordul de Cooperare RM-Eurojust, la 10 iulie 2014. <p>În perioada 25-26 iunie 2014, la Istanbul a avut loc ședința Coordonatorilor Național Antitrafic din Sud-Estul Europei, care a fost organizată la inițiativa Secretariatului permanent al Comitetului Național pentru combaterea traficului de ființe umane cu suportul Misiunii OSCE în Republica Moldova și în cooperare cu Centrul Internațional pentru Dezvoltarea Politicilor Migraționale Viena. Menționăm că, ședințele au loc bianual și reprezintă o platformă de schimb de bune practici și coordonare a politicilor între coordonatorii naționali antitrafic din 10 țări.</p> <p>În contextul reformei MAI pentru îmbunătățirea cooperării polițienești internaționale în cadrul IGP a fost instituit Centrul pentru cooperare polițienească internațională, care întrunește în sine Interpol, Europol și Centrul virtual SELEC/ GUAM și are drept misiune de bază facilitarea schimbului de informații la nivel internațional în domeniul polițienesc precum și</p>
--	---

		facilitarea cooperării interstatale în domeniul combaterii criminalității
73.37 Romani a	Continue its efforts to combat trafficking in human beings	<p>Realizare continuă În semestrul I 2014, Serviciul de Informații și Securitate a derulat investigații în comun cu partenerii de colaborare externă, pe competența depistării legăturilor transnaționale ale grupurilor criminale organizate. În perioada de referință, putem menționa finalizarea măsurilor operative, întreprinse în privința unei grupări specializate în traficul cetățenilor Republicii Moldova în Federația Rusă, prin exploatare în muncă agricolă. Recrutarea persoanelor avea loc în mediul familiilor socialmente vulnerabile, prin înșelăciune. În urma informării Centrului pentru Combaterea Traficului de Persoane al INI al IGP al MAI, a fost pornită o cauză penală pe trafic de ființe umane.</p> <p>În cadrul asistenței operative pe marginea altei cauze penale, SIS a remis în adresa CCTP informații cu privire la implicarea unei alte grupări în trafic de persoane, inclusiv minori, din Republica Moldova în Federația Rusă, în scop de exploatare prin muncă forțată, fără remunerare, în folosul unei comunități religioase. Racolarea persoanelor se baza pe manipularea prin convingeri religioase, sau constrângeri psihologice, pe fon religios.</p> <p>În context, Serviciul a efectuat analize ale bazelor informaționale, în acestea evidențiindu-se că o pondere importantă în fenomenul traficului de persoane, în/din Republica Moldova o au și în continuare canalele organizate de traficare în scop de munci neremunerate.</p> <p>- În urma desfășurării măsurilor operative de investigații, de către organele de drept, au fost documentate și anihilate 17 grupări criminale specializate în trafic de ființe umane (art.165 alin. 3 lit. „a” sau art.206 alin.3 lit. „d”) cu 63 suspecți și 43 victime, identificați către data de raport. De menționat că 14 din aceste grupări au fost documentate de către CCTP.</p> <p>8 dintre aceste grupări s-au specializat pe trafic de persoane și copii în scop de exploatare sexuală și în cerșit în Federația Rusă, 2 - pe trafic de persoane și copii în scop de cerșit în Ucraina, 2 - pe trafic de persoane în scop de exploatare sexuală în Germania, 1 - pe trafic de persoane în scop de exploatare sexuală în Grecia, 1 - pe trafic de persoane în scop de exploatare sexuală în Cipru de Nord, 1 - pe trafic de persoane în scop de exploatare sexuală în Italia și 2 – pe trafic de copii intern, în scop de exploatare sexuală și în cerșit, majoritatea grupărilor operând în grup de 4-8 persoane.</p> <p>În perioada 01.01.2014 - 01.07.2014, de către Camera de Licențiere au fost adoptate/emise decizii cu privire la:</p> <p>a) retragerea licenței</p> <p>- 16 decizii privind retragerea licenței pentru genul activitatea legată de plasarea în câmpul muncii a cetățenilor în străinătate / activitatea de încadrare/înscriere a studenților în programe de schimb educațional-cultural;</p> <p>- 43 decizii privind retragerea licenței pentru genul activitatea de turism.</p> <p>b) suspendarea licenței</p> <p>- 11 decizii privind suspendarea licenței pentru genul activitatea legată de plasarea în câmpul muncii a cetățenilor în străinătate activitatea de încadrare/înscriere a studenților în programe de schimb educațional-cultural;</p> <p>- 34 decizii privind suspendarea licenței pentru genul activitatea de turism.</p> <p>c) recunoașterea nevalabilității licenței</p> <p>- 4 decizii privind recunoașterea nevalabilității licenței pentru genul activitatea de turism;</p> <p>- 2 decizii privind recunoașterea nevalabilității licenței pentru genul activitatea legată de plasarea în câmpul muncii a cetățenilor în străinătate / activitatea de încadrare/înscriere a studenților în programe de schimb educațional-cultural.</p> <p>d) emiterea prescripției</p> <p>- 32 prescripții pentru genul activitatea legată de plasarea în câmpul muncii a cetățenilor în străinătate activitatea de încadrare/înscriere a studenților în programe de schimb educațional-cultural;</p> <p>- 9 prescripții pentru genul activitatea de turism.</p>
73.36 Norway	Intensify the fight against the perpetrators operating in the area of human trafficking	

		<p>- De asemenea, pe parcursul semestrului I a anului curent Agenția de Transplant a efectuat 8 măsuri de control în instituțiile medico-sanitare publice autorizate, în vederea verificării și actualizării listei de așteptare pentru transplant renal. În aceeași perioadă au fost efectuate și 6 inspecții de control în instituțiile autorizate pentru prelevare și transplant. În total au fost efectuate 14 măsuri de control.</p>
73.38 Latvia	Continue efforts in combating human trafficking and provide the necessary assistance to the victims of trafficking	<p>Realizare continuă Sistemul Național de Referire joacă un rol primordial în sistemul anti-traffic al Republicii Moldova, urmărind consolidarea parteneriatului dintre actorii din domeniu, asigurarea protecției victimelor traficului de ființe umane în scopul restabilirii drepturilor acestora și prevenirea acestui fenomen prin acordarea asistenței celor mai vulnerabile categorii de populație care pot deveni victime ale TFU – potențialele victime ale TFU.</p> <p>În baza Regulamentului-cadru de organizare și funcționare a centrelor de asistență și protecție a victimelor traficului de ființe umane, victimele traficului de ființe umane beneficiază de asistență și protecție continuă acordată în cadrul a 7 Centre de asistență și protecție a victimelor și potențialele victime ale TFU specializate.</p> <p>Această asistență este orientată spre oferirea suportului psiho-social și a intervenției în situațiile de criză. Metodologia de acordare a asistenței sociale pentru această categorie de beneficiari este metoda managementului de caz, care are drept scop elaborarea și implementarea planului individualizat de asistență, în baza evaluării inițiale și identificarea necesităților urgente, apoi a evaluării complexe de comun cu membrii echipelor multidisciplinare.</p> <p>Astfel, Centrele oferă următoarele servicii pentru victimele traficului de ființe umane: asistență la sosirea în țară, plasament temporar, asistență socială, asistență psihologică, asistență medicală, asistență juridică.</p> <p>În vederea informării cu privire la serviciile disponibile, MMPSF în anul 2013, a actualizat broșura “SNR - Cadru de colaborare între autoritățile publice și societatea civilă în domeniul prevenirii și combaterii TFU” și a fost imprimată (în limba română) în tiraj de 1000 exemplare. Ulterior, această broșură a fost diseminată în cadrul forumurilor și conferințelor în domeniul prevenirii și combaterii TFU și protecției drepturilor victimelor și potențialele victime ale TFU.</p> <p>Ținând cont de faptul că una din cauzele TFU o constituie situația social economică a populației, precum și șansele, și posibilitățile limitate de a se realiza în cadrul țării, pe parcursul anilor 2012, 2013 și 2014 (I trimestru) ME prin intermediul ODIMM au dezvoltat o serie de programe economice menite să asigure prevenirea TFU, prin investiții mici și mijlocii. Astfel, în perioada dată, au fost obținute următoarele rezultate:</p> <p>1. Gestiunea Eficientă a Afacerii (GEA) este un program destinat antreprenorilor de orice vârstă ce practică activități economice sub orice formă de organizare juridică, care doresc să-și sporească abilitățile în domeniul antreprenorial pentru asigurarea gestionării eficiente a afacerii proprii.</p> <p>În perioada de raportare în cadrul Programului GEA au fost instruite 4429 persoane, în cadrul a 148 cursuri de instruire. Din numărul total de instruiți 2220 au fost femei (50%).</p> <p>2. PNAET este un program destinat persoanelor tinere, cu vârsta cuprinsă între 18-30 de ani, care doresc să-și dezvolte abilități antreprenoriale, să lanseze sau să extindă o afacere proprie în zonele rurale în domeniul agriculturii sau producerii, creând astfel noi locuri de muncă.</p> <p>În cadrul Componentei I „Instruire și consultanță antreprenorială” a Programului PNAET au fost organizate 51 cursuri de instruire în cadrul cărora au fost instruiți 1409 tineri, inclusiv 705 femei.</p> <p>3. Programul-pilot de atragere a remitențelor în economie “PARE 1+1” este destinat lucrătorilor migranți sau rudelor de gradul întâi ale acestora, care doresc să investească în lansarea sau extinderea propriei afaceri.</p> <p>4. Incubatoarele de afaceri ODIMM pe parcursul anilor 2011-2013, în parteneriat cu ME, administrația publică locală, cu suportul financiar al Uniunii Europene, în baza Matricei de Politici pentru Programul de suport Sectorial „Stimularea</p>
75.25 Austria	Improve the social and economic situation of women especially in rural areas, in order to make them less vulnerable to traffickers	
75.26 Azerbaijan	Further improve the social and economic situation of women, in particular in rural areas, so as to eliminate their vulnerability to traffickers	

		<p>Economică în Zonele Rurale” a creat incubatoare active în raioanele: Ștefan Vodă; Leova; Rezina; Sîngerei; Dubăsari (s. Coșnița).</p> <p>În cadrul celor 6 incubatoare active sunt incubate 85 companii, care generează cumulativ 371 locuri de muncă, inclusiv 197 pentru femei.</p> <p>Una din măsurile de prevenire a TFU implementate de ANOFM constă în informarea și consultarea persoanelor prin intermediul Centrului de Apel - Piața Muncii. Acesta este un serviciu de informare destinat atât cetățenilor din țară, cât și de peste hotare, care oferă un pachet standard de informații despre piața muncii, servicii destinate persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă și angajatorilor. Cele mai frecvente apeluri solicită informații privind locurile de muncă libere, pe profesii concrete, modalitatea de înregistrare la agențiile pentru ocuparea forței de muncă, informații privind măsurile de protecție socială în caz de disponibilizare; informații privind locuri de muncă în țările UE, modalitatea de plecare la muncă peste hotare. Serviciile Centrelor de informare și a Centrului de apel - Piața Muncii sunt gratuite. Pe parcursul anului 2013, Centrul de Apel – Piața Muncii a răspuns la 6731 apeluri, inclusiv 12 primite de peste hotare, furnizând astfel prin intermediul liniei fierbinți un pachet standard de informații ce țin de piața muncii. În aceeași perioadă au fost oferite de către specialiștii Centrului 42 răspunsuri la solicitări parvenite prin intermediul skype și 66 răspunsuri la e-mail.</p> <p>Cu toate că RM depune eforturi în vederea realizării măsurilor de abilitare economică pentru grupurile vulnerabile, totuși, la momentul de față nu pentru toți se găsesc ofertele respective. Ținând cont de faptul că în această situație, o parte pleacă peste hotarele țării, Guvernul RM în vederea asigurării unui proces de angajare legal, echitabil, transparent și bine-informat pentru cetățenii RM încheie acorduri de colaborare cu privire la angajarea temporară a cetățenilor RM în afara țării, astfel:</p> <p>La 6 ianuarie 2013 a intrat în vigoare Acordul între Guvernul RM și Guvernul Statului Israel cu privire la angajarea temporară a lucrătorilor din RM în domeniul construcțiilor din Statul Israel și Protocolul de implementare pentru Acordul menționat. Pe parcursul anului 2013 au fost angajate în total 217 de persoane cu sprijinul ANOFM și cu suportul logistic la CI ”La Strada”. În conținutul acordurilor respective sunt prevăzute clauze care stipulează că cetățenii RM angajați pe teritoriul altor state, se vor bucura de aceleași drepturi și protecție ca și lucrătorii naționali ai țării angajatoare, inclusiv în ceea ce privește condițiile de muncă și drepturile fundamentale ale lucrătorilor, în conformitate cu legislația țării angajatoare.</p> <p>Prevederea de bază al Acordului bilateral moldo-italian și a Protocolului de implementare constă în oferirea posibilității cetățenilor RM de a studia limba italiană cu oportunități ulterioare de angajare. În anul 2013 au fost realizate cursuri (în mun. Chișinău, mun. Bălți și r. Florești) de către 4 companii de angajare din Italia, cu o durată de 1,5 luni, pentru un număr de 294 persoane din RM. Beneficiarii proiectului urmează a fi introduși într-o bază de date a Ministerului Muncii, Politicilor Sociale din Italia, drept potențiali candidați la contractare cu scop de muncă pe teritoriul Italiei în condițiile apariției locurilor vacante corespunzătoare calificării și/ sau abilităților beneficiarilor acestor cursuri.</p> <p>Prin intermediul programelor oferite în cadrul Centrelor de asistență și protecție de asistență a victimelor TFU, organizațiilor neguvernamentale de profil și OI se oferă servicii de dezvoltare a potențialului personal. Un exemplu pozitiv în acest sens, este Asociația Obștească «Insula Speranțelor» care are drept scop socializarea prin formare profesională: asistența adolescenților și tinerilor din familii social-vulnerabile, orfanilor, victimelor TFU, persoanelor cu comportament deviant, ex-deținuților, persoanelor cu dizabilități. Insula Speranțelor se ocupă de instruirea tinerilor din grupurile socialmente vulnerabile (orfani, orfani sociali). La finalizarea studiilor se acordă asistență la angajarea în câmpul muncii. Absolvenții cursurilor «Insula Speranțelor» sunt solicitați pe piața forței de muncă în RM, deoarece instruirea competitivă permite formarea cunoștințelor, abilităților și competențelor profesionale, solicitate la locul de muncă în corespundere cu cerințele angajatorilor, chiar și în perioada de criză a economiei, când concurența forței de muncă crește în baza reducerii</p>
--	--	---

		<p>locurilor de muncă.</p> <p>Referitor la victimele traficului de ființe umane, menționăm că acestea beneficiază de asistență și protecție acordată în cadrul Centrelor specializate de asistență a victimelor traficului de ființe umane, care activează în baza Regulamentului-cadru de organizare și funcționare a centrelor de asistență și protecție a victimelor traficului de ființe umane, aprobat prin HG nr. 1362 din 29.11.2006. Această asistență este orientată spre oferirea suportului psiho-social și a intervenției în situațiile de criză. Metodologia de acordare a asistenței sociale pentru această categorie de beneficiari este metoda managementului de caz, care are drept scop elaborarea și implementarea planului individualizat de asistență, în baza evaluării inițiale și identificarea necesităților urgente, apoi a evaluării complexe de comun cu membrii echipelor multidisciplinare.</p> <p>Astfel, Centrele oferă următoarele servicii pentru victimele traficului de ființe umane: asistență la sosirea în țară, plasament temporar, asistență socială, asistență psihologică, asistență medicală, asistență juridică. În perioada semestrului I - 2014 în cadrul Centrului de Asistență și Protecție au fost asistate 61 victime ale traficului de ființe umane și 168 potențiale victime ale TFU, dintre care: 20 copii ai victimelor traficului de ființe umane, 50 cazuri prevenire, 58 cazuri violență în familie, 10 copii rămași fără îngrijire părintească, 3 minori neînsoțiți identificați peste hotarele țării și 27 migranți în dificultate.</p> <p>În vederea informării cu privire la serviciile disponibile, MMPSF în anul 2013, a actualizat broșura “SNR - Cadru de colaborare între autoritățile publice și societatea civilă în domeniul prevenirii și combaterii TFU” și a fost imprimată (în limba română) în tiraj de 1000 exemplare. Ulterior, această broșură a fost diseminată în cadrul forumurilor și conferințelor în domeniul prevenirii și combaterii TFU și protecției drepturilor victimelor și potențialelor victime ale TFU.</p> <p>În scopul facilitării accesului femeilor vulnerabile la informații și servicii, la 30.08.2013, a fost adoptată Hotărârea Guvernului nr. 661 privind organizarea și funcționarea Biroului comun de informații și servicii. Biroul prestează servicii populației din localitățile urbane și rurale, inclusiv femeilor și grupurilor vulnerabile, care, din anumite motive, au acces redus la acestea. Prin intermediul BCIS-ului prestatorii de servicii pot contribui la schimbarea atitudinii beneficiarilor față de modalitatea de soluționare a situațiilor dificile și orientarea beneficiarilor spre angajare în câmpul muncii, inițierea afacerilor, dezvoltarea profesională, problemele sunt soluționate într-un timp scurt prin acțiuni comune ale diferitor prestatori de servicii prin oferirea diverselor soluții. De la deschiderea BCIS până la 31 decembrie 2013, au beneficiat de informații și servicii cc. 15.600 de persoane, dintre care 60% au fost femei, 82 % din acestea fiind din mediul rural . În total , furnizorii de servicii BCIS efectuat 430 de sesiuni la nivel de raioane și 385 de vizite ale echipelor mobile la sate. Cei mai mulți dintre beneficiarii BCIS, au beneficiat de serviciile coordonate de organele de asistență socială. Aproximativ o treime din numărul total de solicitări, erau servicii legate ocuparea forței de muncă. Pentru anul 2014 în relațiile bugetului de stat cu bugetele unităților administrativ-teritoriale au fost planificate mijloace financiare în sumă de 681,0 mii lei pentru funcționarea Birourilor în 32 raioane.</p>
73.39 Slovakia	Reinforce further its efforts in the area of prevention of trafficking in human beings, with particular focus on children	În proces de realizare În anul 2012 a fost introdus un articol nou în Codul de procedură penală ce se referă Cazurile speciale de audiere a martorului minor. Pe parcursul anului 2013-2014, Procuratura Generală a deschis 7 Camere de audiere a copiilor victime martori (în raioanele Orhei, Ocnița, Anenii-Noi, Cahul, Leova și Soroca). Camera de audiere de la Călărași a fost deschisă la inițiativa SP, grație suportului Guvernului SUA cu suportul logistic al OIM . ¹
73.40 Slovakia	Develop and implement efficient policies for child victims of abuse, neglect and trafficking, including	Audierea martorului minor în spații special amenajate are drept scop evitarea re-victimizării acestuia: copilul discută cu un specialist instruit (psihopedagog, psiholog) în condiții prietenoase și sigure, în timp ce ceilalți participanți la proces se află

¹ <http://antitrafic.gov.md/libview.php?l=ro&idc=94&id=314&t=/Presa/Stiri-si-Evenimente/Republica-Moldova-face-inca-un-pas-spre-justitia-prietenoasa-copiilor>

	ensuring redress and victims' reintegration	<p>într-un spațiu separat dotat cu dispozitivele audiovizuale care transmit și înregistrează interviul în timp real, înregistrarea fiind ulterior utilizată în calitate de probă la dosar. Această modalitate de audiere permite să obțină declarații de la copiii care au suferit o traumă psihologică fără a-i prejudicia, mărturiile lor fiind mai complete, ceea ce asigură investigarea eficientă, probarea faptelor și tragerea la răspundere a abuzatorilor.</p> <p>În vederea reducerii vulnerabilității minorilor de pînă la 14 ani, victime sau martori ai abuzului sexual, violenței în familie, TC, SP a coordonat crearea și deschiderea Camerei regionale de audiere a minorilor victime / martori ai infracțiunilor în cadrul Procuraturii raionale din Călărași, grație suportului financiar al Departamentului de Stat SUA și metodologic al OIM.</p> <p>În anul 2013 a fost emis Ordinul ministrului educației nr. 77 din 22.02.2013, privind Procedura de organizare instituțională și de intervenție a lucrătorilor instituțiilor de învățământ în cazurile de abuz, neglijare, exploatare, trafic al copilului în sistemul învățământului rezidențial și Ordinul nr.858 din 23.08.2013 în care a fost aprobată Metodologia de aplicare a acestei <i>Proceduri</i>. Colaboratorii MEd monitorizează permanent aplicarea acestor ordine. În aceeași ordine de idei, prin scrisoarea MEd nr.02/13-690 din 23.10.2013 către Directorii instituțiilor de învățământ rezidențial, ministerul a solicitat întreprinderea unor acțiuni pentru ameliorarea situației pe acest segment, una din ele fiind aprobarea unui Plan de acțiuni la nivel de instituție și prezentarea către 15.01.2014 a raportului privind cazurile suspecte de violență față de copil.</p> <p>În perioada de referință, la nivelul învățământului general, au fost organizate peste 1100 de evenimente și cca. 2100 de activități extracurriculare cu tematica prevenirii și combaterii TFU. Luînd în considerație caracterul ciclic în desfășurarea procesului educațional, obligativitatea disciplinelor <i>Educație civică</i> și <i>Dirigenție</i>, precum și obligativitatea de realizare a planurilor de activități educative, MEd menționează toți elevii din instituțiile rezidențiale sunt incluși, în activități curriculare și extracurriculare cu privire la informarea acestora despre pericolele asociate TFU.</p> <p>În instituțiile de învățământ general, prevenirea TFU se realizează prin intermediul Curricular, atât la disciplinele obligatorii („Educație civică”, „Dirigenție” etc.), cît și în cadrul disciplinelor opționale „Educația pentru viața de familie”, „Educația pentru drepturile omului” etc., care contribuie, în mod direct sau indirect, la prevenirea TFU.</p> <p>Prin Hotărîrea Guvernului RM nr.732 din 16.09.2013 în republică activează Centrul Republican de Asistență Psihopedagogică și Serviciile raionale, municipale de asistență psihopedagogică care acordă asistență specialiștilor din cadrul serviciilor, cadrelor didactice și de sprijin, psihologilor din cadrul instituțiilor de învățământ preșcolar, primar și secundar general, altor specialiști implicați în procesul de incluziune educațională, administrației publice locale, copiilor și familiilor acestora.</p> <p>La 1 iunie 2014 a fost lansat Telefonul copilului 116111 – un nou serviciu telefonic gratuit pentru asistența copilului. Principalele lui obiective vizează sporirea accesului copiilor la asistență prin aplicarea mecanismului de referire, consolidarea sistemului de protecție a copilului în baza analizei privind activitatea serviciului. Consultanții oferă consiliere pentru depășirea problemelor psihoemoționale ale copiilor sau cele de relaționare între părinți/îngrijitori și copii, evaluează nevoile imediate ale copilului și potențialul risc de expunere la violență, neglijare, exploatare sau trafic.</p>
73.42 Israel	Ensure prosecution for trafficking and protection for victims of human trafficking in criminal proceedings, and adequate support for victims through recovery and counselling measures and improve the social and economic situation of women, in particular in rural	<p>Realizare continuă Conform informației Procuraturii Generale privind urmărirea penală s-a constatat, că în perioada anului 2013 au fost înregistrate în total 155 infracțiuni (art. 165 și 206 C.P) dintre care:</p> <ul style="list-style-type: none"> -trafic de ființe umane – 135 infracțiuni (în perioada analogică a anului precedent 151); -trafic de copii – 20 infracțiuni (în perioada analogică a anului precedent 20); - 169 traficanți pe cauzele pornite, art. 165 și 206 Cod penal. <p>Fiind analizată practica judiciară pe parcursul anului 2013 în domeniul judecării cauzelor penale cu privire la infracțiunile</p>

	areas, so as to eliminate their vulnerability to traffickers as recommended by CESC and CEDAW, respectively	de TFU, instanțele de judecată au finisat examinarea a 30 cauze penale din categoria traficului de persoane, în privința a 39 inculpați: - 23 cauze penale privind TFU în privința a 27 inculpați (în anul 2012 – 21 cauze/21 persoane); - 7 cauze penale privind TC în privința 12 persoane (în anul 2012 – 6 cauze/ 10 persoane);
	Take additional and concrete efforts to eradicate human trafficking, prosecute traffickers under criminal law and protect and provide victims with adequate support throughout the criminal proceedings	Totdată, în vederea asigurării protecției victimelor, în februarie - martie 2013 PG a stabilit un parteneriat cu CI „La Strada” prin care CI „La Strada” pune la dispoziția procuraturilor Camera de audiere a copiilor în condițiile articolului 110 ¹ al Codului de procedură penală și oferă servicii de mediere, precum și serviciile avocatului pe cazuri de TC, pornografie infantilă, recurgerea la prostituție infantilă. În scopul promovării serviciului Camerei de Intervievare a copiilor gestionată de CI „La Strada”, a fost editat un leaflet (tiraj 1000 ex) și distribuit în cadrul evenimentelor de consolidare a capacităților colaboratorilor organelor de drept din țară.
75.30 Austria	Ensure the prosecution of traffickers, particularly through improved training of law enforcement bodies, protection for victims of human trafficking during criminal proceedings and that victims have access to counselling and receive compensation	Ca rezultat pe parcursul anului 2013 la solicitarea procurorilor din diferite regiuni ale țării au fost organizate 14 audieri a copiilor victime / martori a exploatării / abuzului sexual în Camera de Audiere a copiilor al CI „La Strada”, din care 7 audieri au fost executate de psihologi ai CI „La Strada”. Pe parcursul anului 2013 psihologii CNPAC au participat la audierea legală a 18 copii victime ale abuzurilor fizice și sexuale. 5 dintre ele au fost realizate în camerele specializate de audiere a copiilor din incinta Judecătorei Hîncești, Procuraturii r-lui Călărași și a CI „La Strada”. În unul dintre cazuri care nu cade sub incidența articolului 110 ¹ al Codului de procedură penală audierea legală s-a realizat în camera specializată de la AMICUL. În restul 12 cazuri audierile au avut loc în cadrul instanțelor judecătorești.
75.29 Slovenia	Increase efforts to combat human trafficking, ensure accountability of those involved in trafficking, including any public official, and to prevent double victimization of victims through charges such as illegal migration or falsification of documents	PG informează că pe parcursul anului 2012 au fost recunoscute în calitate de parte vătămată 24 victime minore, iar pe parcursul anului 2013 au fost recunoscute în calitate de parte vătămată 29 victime minore. CCTP a semnat un acord de colaborare cu Inspectoratul de Stat al Muncii în domeniul investigării TFU în scop de exploatare prin muncă, inclusiv munca forțată. Iar la 8 august 2013 IGP al MAI a semnat cu CI „La Strada” un Memorandum de colaborare. Principalul lui obiectiv - colaborarea părților în prevenirea și combaterea TFU, a pornografiei infantile și exploatării sexuale comerciale a copiilor.
73.50 Thailand	Reinforce its criminal prosecution system with a view towards ensuring accountability of all perpetrators related to human trafficking	În contextul celor expuse mai sus, pentru a încuraja victima să coopereze cu organele de drept, au fost întreprinse următoarele măsuri: -măsuri în vederea acordării de compensări victimei pentru daunele cauzate de traficanți în rezultatul comiterii infracțiunii. -Audierea victimelor în condiții speciale la judecătorul de instrucție (excluderea întâlnirii victimei cu traficant). -Facilitarea nemijlocită a accesului victimelor (la prima etapă de începe a urmăririi penale) la programe de protecție a victimelor/martorilor. În conformitate cu Legea 105 din 16.05.2008 cu privire la protecția martorilor și altor participanți la procesul penal, 8 victime au beneficiat de protecție în anul 2013. -Facilitarea nemijlocită a victimelor (inclusiv la etapa identificării acestora drept prezumate) la servicii de protecție socială necondiționat de gradul de cooperare cu organele de drept. -Abordarea în echipă a cazurilor, optimizarea comunicării și coordonării acțiunilor între actorii sociali și cei din organele de drept (evaluarea corespunzătoare a necesităților și riscurilor și luarea deciziilor coordonate privind acțiunile necesare privind bunăstarea victimei). -Reținerea traficanților și obținerea mandatelor de arest în privința acestora (înlăturarea factorilor de risc pentru securitatea și inviolabilitatea victimelor). -Documentarea cazurilor de amestec în efectuarea urmăririi penale sau determinare a victimelor de a depune declarații mincinoase.

75.31 Qatar	Continue efforts taken at the legislative and executive level to put an end to the human trafficking and hold accountable those responsible	<p>Legea nr. 270 din 07.11 2013, prin care a fost modificat Codul Penal, art. 158, 165, 168, 206, 220, 302, 316, precum și Codul de procedură penală, art. 90, 110, 215.</p> <p>Acest act legislativ face o delimitare clară dintre calificări privind munca forțată și TFU în scop de exploatare prin muncă; dintre proxenetism și TFU în scop de exploatare sexuală; De asemenea prin modificările și completările operate:</p> <ul style="list-style-type: none"> - s-au înăsprit sancțiunile pentru traficul de copii; pentru proxenetism și organizarea cerșetoriei; pentru comiterea infracțiunii de TFU de către funcționari publici și internaționali; au fost criminalizați beneficiari de servicii ale victimelor TFU; a fost criminalizat traficul de organe și publicitatea privind vinderea - procurarea de organe. <p>De asemenea, notăm că prin Hotărîrea Guvernului nr. 930 din 20.11.2013 a fost aprobat proiectul de lege pentru modificarea și completarea Legii nr.42-XVI din 6 martie 2008 privind transplantul de organe, țesuturi și celule umane. Modificările și completările incluse vor pune baza legală de implicare în activitățile de transplant a instituțiilor medicale publice și private, vor asigura un control efectiv în domeniul importului și exportului de organe, țesuturi și celule umane.</p> <p>În aceeași ordine de idei, Guvernul RM a aprobat HG nr. 228 din 28.03.2014 cu privire la Regulamentul de activitate a EMT din cadrul SNR, care oferă reglementări juridice a activității reprezentanților din cadrul instituțiilor și organizațiilor descentralizate și desconcentrate, participante la SNR, în calitate de instrument operațional intersectorial.</p> <p>La 8 aprilie 2014², Guvernul RM a aprobat Instrucțiunile privind mecanismul intersectorial de cooperare pentru identificarea, referirea, evaluarea, asistența și monitorizarea copiilor victime și potențiale victime ale violenței, neglijării, exploatării, traficului.</p> <p>Prin ordinul Procurorului General din 10.04.2014 a fost aprobată Instrucțiunea cu privire la audierea victimelor TFU, care are ca scop fortificarea capacităților instituționale ale organelor de drept în domeniul urmăririi penale a traficantilor de ființe umane și protecție a drepturilor victimelor TFU.</p> <p>Pe parcursul anului 2013, în cadrul DPF al MAI, au fost organizate seminare, traininguri, ateliere de lucru în domeniul combaterii TFU, totodată reprezentanții DPF, CCTP au fost delegați pentru participare la mese rotunde, seminare desfășurate în acest domeniu de către diferite organizații internaționale.</p> <p>În această ordine de idei evidențiem următoarele:</p> <ul style="list-style-type: none"> - la 18.04.2013, reprezentanții DPF, CCTP au participat la seminarul cu tema "Evaluarea sistemelor de colectare, analiză și schimb de date privind TFU în RM", desfășurat în cadrul proiectului "Combaterea traficului de ființe umane – Faza 1 (THB/IFS/1) ", finanțat de către Uniunea Europeană și implementat în Azerbaijan, Bosnia and Herzegovina, RM și Turcia de către ICMPD; - la 4 octombrie 2013, în mun. Chișinău, polițiștii de frontieră au participat la trainingul privind traficul de persoane și gestionarea fluxurilor de migranți, organizat de EUBAM; - în perioada de 08-14 decembrie 2013, reprezentanții DPF, au participat la seminarul cu tematica „Combaterea TFU și drepturile omului” care s-a desfășurat în or. Minsk, Republica Belarusi; - în perioada 02-04 aprilie 2014, în or Iași, România, un reprezentant al DPF a participat la cel de-al patrulea seminar dedicat pregătirii specialiștilor din România, Ucraina și RM, care face parte din proiectul de cooperare transfrontalieră pentru prevenirea TFU. <p>În scopul eficientizării activității DPF privind identificarea cazurilor de TFU și TC la frontieră, DPF s-a concentrat pe:</p> <ul style="list-style-type: none"> - consolidarea capacităților poliției de frontieră prin elaborarea modulelor de instruire în domeniu și integrarea acestora în curricula Academiei de Poliție și a Colegiului național al poliției de frontieră;
75.40 Morocco	Strengthen the capacity of the law enforcement agencies to combat the phenomenon of human trafficking	

² Hotărârea Guvernului RM, nr.270 din data de 8 aprilie 2014.

	<p>- semnarea acordului de cooperare cu CCTP pentru efectuarea schimbului de informații și consolidarea analizei riscurilor și integrării resurselor analitice în activitatea poliției de frontieră orientată la depistarea cazurilor. Acordul, de asemenea prevede organizarea operațiunilor comune în scopul prevenirii și combaterii TFU la frontieră.</p> <p>În perioada 12-13 iunie 2013, a fost organizat atelierul de lucru internațional, în comun cu proiectul EC/ISEC-Payoke, cu genericul ”Eforturi comune ale autorităților de poliție și sănătate din statele membre ale UE și țările terțe pentru combaterea și prevenirea TFU, asistența și protecția victimelor”. În cadrul acestui atelier, au fost abordate mai multe subiecte, implicit cele ce țin de profilul medical și psihologic al victimelor TFU, femei, bărbați și copii</p> <p>În iunie și septembrie 2013, INJ în colaborare cu CI „La Strada” a organizat 2 treninguri cu durata de 2 zile la subiectul „Audierea copiilor, victime-martori ale exploatării/ abuzului sexual”, cu participarea a 46 specialiști (25 procurori și 21 judecători). Acest atelier a fost organizat pentru aplicarea curriculumului instituționalizat în anul 2012. În anul 2013, au avut loc mai multe instruiți al procurorilor și judecătorilor privind audierea copilului victimă/ martor, cu participarea formatorilor de la CI „La Strada” (10 procurori și 7 judecători de instrucțiune).</p> <p>Între 26 și 27 septembrie 2013 a avut loc Seminarul de instruire pentru procurori și anchetatori cu genericul „Problemele calificării și manipulării victimei de către traficant cu scopul schimbării declarațiilor”. La seminar au participat 25 de reprezentanți ai organelor de drept (13 procurori și 12 anchetatori). Programul de instruire a cuprins patru module: încadrarea juridică corectă a faptelor penale de (1) TFU și proxenetism și (2) TFU, muncă forțată și organizarea cerșetoriei; (3) minimizarea riscului manipulării victimei și (4) acțiunile ce urmează a fi întreprinse în cazul manipulării victimei de către traficant.</p> <p>La data de 6 noiembrie 2013 a avut loc Atelierul de instruire cu genericul „Tehnicile lucrului în echipă și arestul preventiv în cazurile de trafic de persoane”, la care au participat 8 procurori și 13 ofițeri de urmărire penală. Atelierul s-a axat pe problemele ce apar din punct de vedere practic pe parcursul desfășurării urmăririi penale a cazurilor de trafic. Un aspect esențial abordat a fost consolidarea conlucrării dintre procurori și ofițerii de urmărire penală pentru a eficientiza activitatea lor în echipă pe parcursul urmăririi penale și de a demonstra caracterul de conlucrare necesar pentru soluționarea infracțiunilor de trafic.</p> <p>Totodată, subliniem rezultatele proiectului „Consolidarea răspunsului justiției penale față de fenomenul TFU în Europa de Sud-Est și cu precădere în RM”, coordonat de către SP și implementat în colaborare cu MAI, PG, INJ. Printre activitățile desfășurate au fost: 3 seminare de instruire pentru polițiști, procurori și judecători (18-20 iunie, 08-19 iulie și 16-18 iulie 2013); 2 vizite de studiu în Marea Britanie și Olanda (23-27 septembrie, 28 octombrie-1 noiembrie 2013) pentru specialiștii din PG și MAI, având drept scop consolidarea capacităților specialiștilor în cooperarea polițienească și judiciară internațională.</p> <p>La 13 martie 2014 procurorii au participat în calitate de formatori la seminarul organizat de INJ cu suportul financiar al Misiunii OIM în RM în cadrul căruia a avut loc mai multe prezentări pe aspecte legate de prevenirea și combaterea TFU.</p> <p>În perioada 10-15 martie 2014 procurorii au efectuat o vizită de lucru în Serbia care a fost organizată de către Misiunea OSCE în RM. În cadrul vizitei membrii delegației au avut întâlniri cu reprezentanții Ministerului de Interne, ai Procuraturii Generale, Agenției specializate în combaterea crimei organizate. În cadrul acestor întâlniri au fost abordate cazuri comune, care se investighează în paralel de către organele de drept din Serbia și cele din RM. De asemenea, membrii delegației au vizitat azilul pentru victimele TFU și s-au familiarizat cu activitatea desfășurată de către ONG-rile specializate în prevenirea cazurilor de TFU.</p> <p>Înstruirea în domeniu combaterii TFU se efectuează la toate fazele de pregătire profesională. Academia „Ștefan cel Mare” a MAI are dedicate 40 de ore pregătirii inițiale în domeniul investigării și documentării infracțiunilor de TFU și celor conexe.</p>
--	---

		<p>CCTP are elaborat un modul propriu de instruire destinat ofițerilor antitrafic. Modulul este elaborat pentru 2 zile (16 ore) de instruire și conține următoarele tematici:</p> <ul style="list-style-type: none"> - legislația existentă în domeniu; - calificarea infracțiunilor; - identificarea victimelor; - audierea victimelor; - protecția victimelor. <p>Modulul are la bază studii de caz ale CCTP și este predat de către ofițerii experimentați ai acestei subdiviziuni. Formările au loc regulat, de 2 ori pe an.</p>
XIV. Persons with disabilities		
73.19 Thailand	<p>Eliminate discriminatory practices against persons with disabilities in the medical setting and ensure physical access of children with disabilities to educational and public institutions, as part of its implementation of the Strategy of social inclusion of persons with disabilities</p>	<p>Realizare continuă Eforturile RM au continuat în această direcție pentru a atinge progrese așteptate în ceea ce privește incluziunea socială a persoanelor cu dizabilități.</p> <p>La 30.03.2012 a fost adoptată Legea nr. 60 privind incluziunea socială a persoanelor cu dizabilități. În linii generale Legea prevede asigurarea drepturilor persoanelor cu dizabilități, în egală măsură cu alți cetățeni, la: protecție socială, asistență medicală, reabilitare, educație, muncă, viață publică, mediul fizic, transport, tehnologii și sisteme informaționale, de comunicare și la alte utilități se servicii la care are acces publicul larg. Astfel, în scopul asigurării măsurilor de prevenire a instituționalizării și dezinstituționalizării persoanelor cu dizabilități au fost elaborate și aprobate reglementări și standarde minime de calitate ce țin de organizarea și funcționarea mai multor tipuri de <i>servicii sociale</i>, inclusiv:</p> <ul style="list-style-type: none"> - prin Hotărârea Guvernului nr. 314 din 23.05.2012 au fost aprobate Regulamentul-cadru privind organizarea și funcționarea serviciului social „Asistență personală” și Standardele minime de calitate. Astfel, scopul serviciului ”Asistență personală” este de a oferi asistență și îngrijire copiilor și adulților cu dizabilități severe, pentru a-i ajuta să ducă o viață cât mai independentă în propria casă și în comunitate. Dezvoltarea acestui tip de serviciu va contribui și la îmbunătățirea măsurilor de protecție socială a membrului de familie care asigură îngrijirea persoanei cu dizabilități severe, și din această cauză se confruntă cu diverse dificultăți, inclusiv ce țin de imposibilitatea de a se angaja în câmpul muncii și achitarea contribuțiilor de asigurări sociale și medicale, etc. În total pînă în prezent au fost angajați și activează circa 1347 asistenți personali. - prin Hotărârea Guvernului nr. 413 din 14.06.2012 au fost aprobate Regulamentul-cadru de organizare și funcționare a serviciului social „Respiro” și Standardele minime de calitate. Serviciul social „Respiro” este un serviciu specializat, care oferă asistență timp de 24 de ore persoanelor cu dizabilități severe pe o perioadă de maxim 30 de zile pe an, timp în care familiile, rudele sau persoanele care le îngrijesc beneficiază de o perioadă de repaus. În prezent, în republică activează 22 servicii ”Respiro”, pentru 22 beneficiari. - prin Hotărârea Guvernului nr. 75 din 03.02.2014 au fost aprobate Regulamentul-cadru de organizare și funcționare a serviciului social „Plasament familial pentru adulți” și a Standardele minime de calitate. Scopul serviciului este de a oferi asistență și îngrijire persoanelor adulte cu dizabilități și persoanelor în etate în cadrul familiei asistentului familial, în vederea creșterii gradului de autonomie personală, de prevenire a instituționalizării/ dezinstituționalizării și incluziune socială a acestora. Crearea serviciului este menită să contribuie la modelarea unor schimbări de calitate în viața persoanelor cu dizabilități și a persoanelor în etate, care se află temporar sau permanent în

		<p>imposibilitatea de a locui cu familia biologică sau extinsă, ori de sine stătător, din cauza nevoilor de îngrijire și suport special. În prezent, în republică activează 22 servicii, pentru 29 beneficiari</p> <p>- prin Hotărîrea Guvernului nr. 333 din 14.05.2014 a fost aprobat Regulamentul privind organizarea și funcționarea serviciului de interpretare în limbajul mimico-gestual pentru persoanele cu deficiențe de auz. Scopul serviciului menționat este facilitarea comunicării dintre persoanele cu deficiențe de auz (surzi, muți ori surdomuți) și reprezentanții diferitor autorități în situațiile cînd au nevoie de interpret pentru a-și exercita drepturile și obligațiile sale.</p> <p>Referitor la încadrarea în câmpul muncii a persoanelor cu dizabilități, subliniem că prin <i>Legea nr. 56 din 09.06.2011</i> au fost operate modificări la <i>Legea privind ocuparea forței de muncă</i>. Astfel, persoanele cu dizabilități care sunt în căutarea unui loc de muncă beneficiază de măsuri active de stimulare a ocupării forței de muncă prestate de Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă (inclusiv: informare, consultare profesională, mediere a muncii, orientare și formare profesională).</p>
73.51 Israel	Fully implement the reform of the residential care system for children, focusing especially on re-integration of children with disabilities	<p>Realizată RM a continuat implementarea Strategiei naționale și a Planului de acțiuni privind reforma sistemului rezidențial de îngrijire a copilului pe anii 2007-2012. Obiectivele strategice ale Planului de acțiuni privind reforma sistemului rezidențial de îngrijire a copilului au vizat: (1) reducerea, până în 2012, cu 50 % a numărului de copii care locuiesc separat de mediul familial; (2) reorganizarea tuturor instituțiilor rezidențiale în baza unui plan general de transformare.</p> <p>Procesul de dezinstituționalizare a copiilor a avut o abordare multidisciplinară și complexă axînd-se pe evaluarea inițială și complexă a copiilor și familiilor acestora, elaborarea pentru fiecare copil a planurilor individualizate de asistență, reintegrarea copiilor dezinstituționalizați în familia biologică/extinsă, dezvoltarea serviciilor comunitare și specializate (asistență parentală profesionistă, case de tip familie), pregătirea și transferul copiilor în servicii sociale și integrarea copiilor dezinstituționalizați în instituțiile de învățămînt general.</p> <p>Astfel, numărul copiilor în cadrul sistemului rezidențial de îngrijire a copilului s-a redus cu circa 62 % (la începutul reformei în cele 67 de instituții de tip rezidențial erau plasați circa 11500 copii, iar în anul 2012 sistemul rezidențial de îngrijire a copilului includea 49 instituții de tip rezidențial, în care erau plasați 4393 copii). Totodată, în procesul reformei sistemului rezidențial au fost dezinstituționalizați 1181 copii. De menționat, că pe parcursul implementării reformei sistemului rezidențial (2007-2012) cca 450 copii din 6 școli-internat auxiliare au fost reintegrați în familii biologice, plasați în servicii sociale specializate și au fost integrați în învățămîntul general.</p> <p>Această scădere s-a datorat perfecționării procesului de accedere a acestora în instituțiile din subordinea Ministerului Educației. Astfel, în instituțiile rezidențiale sunt plasați numai în cazul în care această măsura de protecție este unica formă potrivită pentru copil. Totodată, setul de acte pentru plasarea copilului în instituția rezidențială se actualizează în fiecare și are un caracter temporar.</p> <p>În scopul asigurării continuității a fost aprobat Planul-cadru de transformare a sistemului rezidențial de îngrijire a copilului și dezvoltarea educației incluzive pentru anii 2013-2014. În conformitate cu Ordinul ministrului nr.255 din 25 aprilie 2012 a fost revizuită lista instituțiilor de tip rezidențial și extinsă reorganizarea a 17 instituții de tip rezidențial.</p> <p>În septembrie – decembrie 2013 sistemului rezidențial de îngrijire a copilului a fost evaluat, iar rezultatele acesteia vor sta la baza elaborării Planului de acțiuni cu privire la reforma sistemului rezidențial de îngrijire a copilului și dezvoltarea sistemului de servicii sociale pentru copii și familie pentru perioada 2014-2020.</p>
75.13 Norway	Implement the Law on Social Protection of Disabled Persons as well as international obligations that Moldova	<p>Realizare continuă Republica Moldova a realizat progrese semnificative în consolidarea obiectivelor strategice în domeniul dizabilității și în promovarea unor politici, programe și inițiative coerente, care sunt în concordanță cu standardele europene și internaționale. Primul pas în acest sens l-a constituit elaborarea și promovarea Strategiei de incluziune socială a</p>

	has agreed regarding people who are disabled	persoanelor cu dizabilități (2010-2013), adoptată de Parlament prin Legea nr. 169-XVIII din 09.07.2010. Strategia definește reformarea politicii statului în domeniul dizabilității și cuprinde liniile directoare de activități pe care diferiți actori publici și privați urmează să le realizeze pentru a elimina orice bariere și obstacole cu care ar putea să se confrunte persoanele cu dizabilități. De asemenea, a continuat implementarea Legii nr. 60 din 30.03.2012 privind incluziunea socială a persoanelor cu dizabilități. Din punct de vedere structural, noua lege cuprinde unsprezece capitole, care prevăd asigurarea drepturilor persoanelor cu dizabilități în egală măsură cu alți cetățeni la: protecție socială, asistență medicală, reabilitare, educație, muncă, viață publică, mediul fizic, transport, tehnologii și sisteme informaționale, de comunicare și la alte utilități și servicii la care are acces publicul larg.
75.14 Spain	Develop, in compliance with CRPD, a legal framework that ensures an environment without barriers or obstacles, and includes access to goods and services	Conform prevederilor Legii, în procesul de proiectare și construcție, companiile de construcție trebuie să asigure accesibilitatea pentru persoanele cu dizabilități. Unitățile de transport trebuie să-și adapteze vehiculele astfel încât să poată fi utilizate inclusiv de persoanele cu dizabilități. Companiile de stat și private sunt obligate să rezerveze și să marcheze aplicând semnele internaționale, cel puțin 4% din locurile de parcare pentru vehiculele conduse de persoane cu dizabilități. Toate instituțiile publice și private trebuie să asigure o infrastructură accesibilă pentru persoanele cu dizabilități, inclusiv în sectoare precum cultură, turism, sport, divertisment, locuințe etc. Prevederile respective au menirea de a asigura oportunități și drepturi egale pentru persoanele cu dizabilități și vor fi implementate gradual.
75.22 Slovakia	Continue pursuing awareness raising campaigns aimed at eliminating stigmatisation of persons with disabilities, the difficulties they face at the labour market and in general, their exclusion from social life	Realizare continuă În acest sens notăm că sistematic sunt organizate campanii sociale de sensibilizare cu referință la drepturile și la oportunitățile de integrare socială a persoanelor cu dizabilități, precum și seminare, conferințe și alte evenimente publice privind reformarea sistemului de protecție socială a persoanelor cu dizabilități și colaborarea cu mass-media în vederea promovării bunelor practici în domeniul dizabilității. Anual, Ministerul Muncii, Protecției Sociale, elaborează și implementează un plan de acțiuni dedicat Zilei Internaționale a Persoanelor cu Dizabilități (3 decembrie), cu implicarea autorităților publice locale, agențiilor internaționale și societății civile. În acest sens se organizează expoziții cu vânzare a obiectelor confecționate de persoane cu dizabilități, expoziții fotografice realizate de persoanele cu dizabilități, conferințe de presă, mese rotunde etc. Anual, în cadrul Festivalului Filmului dedicat Drepturilor Omului, cu sprijinul PNUD Moldova în cinematografele din Republică rulează inclusiv filme cu și despre viața persoanelor cu dizabilități, accesul fiind liber. Cu acest prilej, prealabil sunt organizate campanii de mediatizare a evenimentului. Un rol important în promovarea drepturilor persoanelor cu dizabilități la nivel național îl are Programul "Comunitate incluzivă-Moldova" implementat de către Asociația obștească "Keystone Human Services International Moldova Association" în parteneriat cu Ministerul Muncii, Protecției Sociale. Astfel în cadrul acestui program se realizează anual o serie de seminare la nivel de național privind valorizarea rolului social al persoanelor cu dizabilități și incluziunea socială a acestora. Mai mult ca atât, prin decizia Consiliului Coordonator al audiovizualului nr.100 din 10.06.2014, toate posturile de televiziune sunt obligate de a interpreta în limbajul mimico-gestual sau prin titrare sincron cel puțin un buletin de știri din timpul zilnic de emisie.
XV. Other		
73.9 Romani a	Encourage awareness of the state language within the society as a whole	Realizare continuă În perioada de raportare în Republica Moldova s-au înregistrat progrese remarcabile în domeniul de adaptare și integrare socio-lingvistice și profesionale, promovarea toleranței interetnice prin instruire și creare a unui mediu lingvistic favorabil pentru minoritățile naționale. Activitatea în vederea promovării limbii de stat și instruirii populației adulte este realizată în baza legislației în vigoare a

		<p>Republicii Moldova și prin metode de susținere din partea organelor de stat, inclusiv financiară.</p> <p>Biroul Relații Interetnice (BRI) contribuie la antrenarea reprezentanților minorităților naționale, în special, a alolingvilor adulți, la studierea limbii de stat, colaborând în acest scop cu Înalțul Comisar pentru Minorități Naționale al OSCE, administrația publică locală și Asociația Națională a Trainerilor Europeni din Moldova (ANTEM).</p> <p>La inițiativa BRI, cu suportul financiar al ÎCMN al OSCE din 2010, ANTEM realizează etapa următoare (2010-2013) a proiectului „Programul de instruire lingvistică pentru minoritățile naționale din Republica Moldova”, care prevede instruirea persoanelor din sectorul public din raioanele de nord, sud și Chișinău, care conform standardelor europene de instruire vor depăși nivelul prag de însușire a limbii de stat al Republicii Moldova. Programul este orientat la funcționari publici, precum și la alte grupuri de specialiști din regiunile republicii, organizarea cursurilor lingvistice cu utilizarea terminologiei specifice concepute la aceste categorii de persoane.</p> <p>BRI a argumentat alocarea mijloacelor financiare din fondul de rezervă a Guvernului pentru proiectul „Programul de instruire lingvistică pentru minoritățile naționale din Republica Moldova”, în baza căruia a fost alocate 150.000 de lei pentru dezvoltarea Programului. Din suma alocată, BRI a achiziționat utilaj special pentru realizarea proiectului „Învățăm româna la distanță”. Proiectul va acoperi aproximativ 600 de beneficiari.</p> <p>Îmbunătățirea condițiilor pentru formarea și dezvoltarea competenței de comunicare în limba română a elevilor din instituțiile cu instruire în limba rusă/limbile minorităților naționale se va realiza prin Planul național pentru îmbunătățirea calității învățării limbii române de către elevii alolingvi, preconizat pentru anii 2013-2017.</p> <p>În 2011, de către Ministerul Educației a fost inițiat proiectul educațional „Integrarea sociolingvistică a elevilor alolingvi prin extinderea numărului de discipline școlare studiate în limba română”, aprobat prin ordinul nr. 751 din 20.08.2011. La moment, proiectul se pilotează în 23 instituții preuniversitare de învățământ, atât la sudul, nordul Moldovei, cât și în centrul ei, unde sunt predate în limba română 8 discipline școlare.</p> <p>F</p>
73.13 Sweden	Further consider measures to clarify the events of April 2009	<p>Cu referire la cauzele penale privind infracțiunile comise de către colaboratorii de poliție, urmare a evenimentelor din 07 aprilie 2009, vă informăm că, dacă e să ne referim la plângerile și denunțurile manifestanților cu privire la pretensele cazuri de tortură, pedepse sau tratamente inumane ori degradante din partea colaboratorilor de poliție, stabilim că au fost înregistrate și examinate 108 sesizări de asemenea gen. În 31 din aceste cazuri procurorii s-au autosesizat asupra pornirii investigațiilor.</p> <p>După cercetările efectuate în baza art.274 din Codul de procedură penală (inclusiv după reverificarea materialelor de refuz în începerea urmăririi penale de către Secția combatere tortură) în total, au fost pornite urmăriri penale în 71 de cazuri, după cum urmează:</p> <ul style="list-style-type: none"> • în 42 cazuri - în baza art.3091 din Codul penal; • în 19 cazuri - în baza art.328 alin.(2) lit.a) din Codul penal; • în 10 cazuri - pe alte categorii de infracțiuni. <p>În rezultatul coroborării tuturor probelor acumulate, doar în 10 dosare s-a dispus clasarea procesului penal sau încetarea urmăririi penale.</p> <p>În alte 31 de cauze, procurorii au dispus suspendarea urmăririi penale în baza pct.2) alin. (1) art.287/1 din Codul de procedură penală din motiv că nu au fost identificate persoanele care puteau fi puse sub învinuire. În cadrul urmăririi penale pe aceste cauze s-au întreprins toate activitățile procesuale posibile, însă din motive obiective, nu a fost posibil de identificat făptuitorii.</p>

		<p>Întru efectuarea unor investigații complete și asigurarea tragerii la răspundere penală a persoanelor ce se fac vinovate de comiterea acțiunilor ilegale, și anume pentru aplicarea violenței în cadrul comisariatelor de poliție de către persoanele care nu pot fi identificate, s-a dispus pornirea a 4 urmăririi penale, în 4 cauze distincte, în baza alin.(1) art.329 din Codul penal - neglijența în serviciu comisă de către factorii de decizie ai Comisariatelor de poliție din sect.Centru, Buiucani, Ciocana și ai CGP Chișinău, 3 din ele fiind expediate cu rechizitoriu în instanța de judecată.</p> <p>Procurorii, pe cauzele în care au exercitat urmărirea penală, au solicitat și ca urmare au fost suspendați provizoriu din funcție 14 colaboratori ai MAI, iar, la moment, această măsură procesuală de constrângere a rămas a fi aplicată în privința a 9 inculpați, deoarece, la contestarea aplicării acesteia, instanțele de judecată au satisfăcut plângerile a 5 învinuiți.</p> <p>Din aceste cauze penale, în 28 de cazuri, în privința a 47 colaboratori de poliție, urmărirea penală a fost finisată cu întocmirea rechizitoriilor și expedierea acestora în instanțele de judecată.</p> <p>În prezent, procurorii continuă efectuarea acțiunilor de anchetă doar în 2 dosare penale (o cauză în care sunt investigate acțiunile factorilor de decizie din cadrul MAI sub aspectul de neglijență în serviciu – art.329 din Codul penal și alt dosar în care urmărirea penală a fost pornită în baza art.285 din Codul penal, dezordini în masă).</p> <p>Cu referire la segmentul judiciar al subiectului, menționăm că instanțele de fond au pronunțat în 24 cauze penale, în privința a 41 colaboratori de poliție, sentințe, după cum urmează:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sentințe de condamnare au fost pronunțate pe 7 cauze în privința la 15 polițiști. • sentință de încetare a procesului a fost pronunțată într-un caz în privința la un polițist. • sentințe de achitare au fost pronunțate pe 16 dosare în privința la 25 colaboratori de poliție. <p>Instanțele de apel au pronunțat următoarele decizii:</p> <p>Decizii de condamnare au fost pronunțate în 3 cauze în privința la 5 colaboratori de poliție, astfel fiind casate trei sentințe de achitare ale instanțelor de fond.</p> <p>Este de menționat că, în baza unei sentințe de condamnare a Curții de Apel Chișinău, doi colaboratori de poliție au fost condamnați la pedeapsa cu închisoare pe un termen de 5 ani pentru fiecare cu privarea de dreptul ca aceștia să ocupe diferite funcții pe un termen de 3 ani.Decizie de încetare a procesului penal a fost pronunțată pe un dosar în privința la un polițist, fiind aplicat art.60 din Codul penal, - prescripția tragerii la răspundere penală.</p> <p>Decizii prin care au fost menținute fără modificări sentințele instanțelor de fond:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pe 5 dosare în privința la 14 persoane au fost menținute sentințele de condamnare; • pe 6 dosare în privința la 9 persoane au fost menținute sentințele de achitare. <p>Hotărâri irevocabile:</p> <ul style="list-style-type: none"> • de achitare în 5 cazuri în privința la 9 persoane; • de încetare în 2 cazuri în privința la 2 persoane; • de condamnare în 5 cazuri în privința la 9 inculpați. <p>Pe rolul instanțelor de fond, la 01.04.2014, se aflau 4 cauze penale în privința la 6 persoane, în instanțe de apel 8 cauze în privința a 16 persoane și în instanța de recurs - 4 cauze penale în privința la 5 persoane.</p>
75.41 Romani a	Continue to work on the promotion of human rights in the region of Transnistria, integral part of the territory	<p>Realizare continuă La 17 octombrie 2012 a fost deschisă reprezentanța CpDOM în satul Varnița. Deschiderea reprezentanței a sporit accesul cetățenilor din regiune către avocații parlamentari, la promovarea drepturilor omului și instruirea juridică a populației. Pe parcursul anului 2013 la reprezentanța Varnița au fost înregistrate 35 plângeri de la</p>

	of the Republic of Moldova. This commitment was undertaken upon accession to the Human Rights Council	<p>cetățenii din regiune. În audiență au fost 169 persoane.</p> <p>CNAJGS urmărește dezvoltarea unui sistem de servicii calitative în sfera socială, juridică în scopul asigurării protecției drepturilor omului pe întreg teritoriu inclusiv în regiunea din stânga Nistrului. A fost înregistrat un singur caz de desemnare a unui avocat care acordă asistență juridică garantată de stat, OT Bender (Căușeni) al CNAJGS a desemnat un apărător cet.</p> <p>Bejan Alexandru, reținut pe malul stâng al Nistrului, fiind acuzat de terorism.</p> <p>La capitolul asigurarea dreptului la educație și instruire al locuitorilor din stânga Nistrului, menționăm că a fost majorat numărul locurilor bugetare pentru absolvenții din stânga Nistrului. Astfel, în 2013 au fost prevăzute 505 de locuri în învățământul superior cu destinație specială pentru candidații absolvenți din raioanele de est, inclusiv, 40% au fost acordate absolvenților instituțiilor de învățământ preuniversitar din localitățile de Est ale republicii și din mun. Bender, care au studiat conform programelor de învățământ aprobate de Ministerul Educației al Republicii Moldova, precum și absolvenților Liceului Teoretic „Al. Mateevici” din s. Sănătăuca, r-nul Florești, originari din localitățile de Est, 60% pentru absolvenții din instituțiile de învățământ din raioanele de Est, care au studiat conform altor programe.</p>
73.63 Canada	Actively support the non-governmental organizations that have effective programmes in promoting human rights and inter-ethnic tolerance in Transnistria	
73.62 Brazil	Work towards addressing statelessness and protecting the rights of stateless persons	Realizare continuă La nivel legislativ, în scopul exonerării victimelor migrației ilegale de răspundere penală pentru trecerea ilegală a frontierei de stat prin Legea nr. 20 din 01.03.2013a fost modificat Codul Penal al RM.
75.24 Algeria	Strengthen the training programmes on human rights for the benefit of law enforcement officials	<p>Realizare continuă Institutul Național al Justiției, în calitatea sa de centru modern de formare inițială și continuă a candidaților la funcțiile de judecător și procuror, de perfecționare profesională a judecătorilor și procurorilor în funcție, precum și a altor persoane care contribuie la înfăptuirea justiției, organizează și desfășoară anul programe de instruire corespunzătoare tuturor necesităților. Anual, în cadrul procesului de formare continuă, sunt planificate numeroase seminare cu tematici cit mai diverse cuprinzând toate domeniile. În context, menționăm că pe parcursul anului, la compartimentul ce vizează drepturile omului, putem lista: aorganizarea a 7 seminare cu genericul „<i>Standarde naționale și internaționale în domeniul antidiscriminării. Jurisprudența națională și CEDO</i>”, la care au fost instruiți 70 judecători, 71 procurori, 9 avocați, 7 asistenți judiciari, 25 colaboratori ai CpDOM și alte 2 persoane, inclusiv:</p> <ul style="list-style-type: none"> - la 20-21 februarie și 12-13 martie, în parteneriat cu OHCHR, au fost instruiți 28 judecători și 27 procurori; - la 20-21 mai, 19-20 septembrie, 24-25 octombrie și 21-22 noiembrie, în parteneriat cu OHCHR, au fost instruiți 42 judecători, 44 procurori, 9 avocați, 7 asistenți judiciari și alte categorii -2 persoane. - la 9 iulie, în parteneriat cu CpDOM și OHCHR, au fost instruiți 25 colaboratori ai CpDOM. <p>INJ în parteneriat cu OHCHR, a organizat un seminar cu genericul „<i>Interzicerea discriminării rasiale: domeniul de drept internațional și aplicarea la nivel național</i>”, la 25 noiembrie, la care au fost instruiți 2 judecători, 9 procurori, 1 avocat stagiar și alte 7 persoane.</p> <p>-la 03-04 octombrie, INJ în parteneriat cu ABA/ ROLI, a organizat 1 seminar cu genericul „<i>Standarde internaționale, noțiuni cheie pentru implementarea eficientă a Legii privind Asigurarea Egalității. Exemple din jurisprudența comparată</i>”, la care au participat 15 judecători, 14 procurori, alte categorii- 4.</p> <p>În total, au fost organizate 9 seminare, la care au fost instruite 236 persoane, inclusiv 87 judecători, 94 procurori, 10 avocați, 7 asistenți judiciari, 25 colaboratori ai CpDOM și alte 13 persoane.</p> <p>La fel, Institutul Național al Justiției a desfășurat și alte seminare la acest capitol si anume: 8 seminare cu genericul “Prevenirea și combaterea torturii și a relelor tratamente în penitenciar” în cadrul carora au beneficiat de instruire 119 de persoane.</p>

		<p>În același context, menționăm că INJ a organizat 5 seminare cu genericul „Aplicarea măsurilor procesuale de constrângere și a măsurilor preventive. Extinderea aplicării măsurilor alternative la detenție pentru minori”, la care au fost instruiți 45 judecători, 55 procurori și 10 OUP.</p> <p>La capitolul combaterea violenței în familie, INJ a instruit 111 persoane desfășurând 7 seminare (2 seminare cu genericul „Aplicarea legislației în cauzele de violență în familie” 1 martie, 2 martie, alte 2 seminare “Particularitățile examinării cererii privind aplicarea măsurilor de protecție în cazurile de violență în familie” 27 noiembrie, 28 noiembrie și 3 seminare “Investigarea cauzelor penale privind infracțiunile de violență în familie” 25 martie, 11 septembrie, 15 aprilie).</p>
75.42 Democratic Republic of Congo	Further encourage the dialogue with the secessionists with a view to ending the situation, which endangers the rights and fundamental freedom of all citizens of the Republic of Moldova recognized by the Constitution of 29 July 1994	<u>În proces de realizare</u>
76.7 Russian Federation	Develop and implement a set of measures that will make it possible to fully implement economic and social human rights, especially the right to employment and the right to an adequate level of remuneration	<p><u>Realizare continuă</u></p> <p>În scopul asigurării dreptului cetățenilor la un nivel adecvat de remunerare conform Programului de activitate a Guvernului în perioada ianuarie 2013- iulie 2014 au fost realizate un complex întreg de măsuri ce țin de majorarea salariilor, după cum urmează:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Începând cu 1 ianuarie 2013 au fost operat modificări și completări (prin Legea nr.37) la Legea cu privire la sistemul de salarizare în sectorul bugetar, care prevăd majorarea cu 33-48 % a salariilor lunare pentru primari și viceprimari, președinți și vicepreședinți ai raioanelor. De asemenea, Legea prevede o majorare a salariilor lunare cu 35% pentru celelalte categorii de persoane cu funcții de demnitate publică din autoritățile publice centrale, instanțele judecătorești și procuratură. De majorările efectuate vor beneficia 2 709 persoane cu funcții de demnitate publică. - În conformitate cu Hotărîrea Guvernului nr.180 din 11 martie 2013, a fost plătit premiul anual pentru rezultatele activității în anul 2012 în mărimea unui salariu de funcție lunar la peste 110 mii angajați salarizați în baza Rețelei tarifare unice și a personalului care efectuează deservirea tehnică și asigură funcționarea autorităților administrației publice, din toate ramurile sferei bugetare (învățămînt, sănătate, asistență socială, cultură, artă și sport, știință, alte instituții finanțate din buget, cu excepția militarilor). - Pentru majorarea salariilor de funcție pentru categoria I de salariați, a fost aprobată Hotărîrea Guvernului nr. 264 din 17 aprilie 2013 „Privind aprobarea modificărilor și completărilor ce se operează în unele hotărîri ale Guvernului”, care prevede majorarea salariului de funcție de la 800 lei pînă la 900 lei, ceea ce a permis majorarea salariilor de funcție, în mediu cu 15%, pentru circa 107 mii de angajați din instituțiile de cultură și artă, medico-sanitare și de asistență socială, cultură fizică și sport, din sfera științei și inovării, din alte instituții bugetare, precum și personalului cu profesii și specialități complexe din instituțiile de învățămînt, salarizarea cărora se efectuează în baza Rețelei tarifare unice. - A fost aprobată Hotărîrea Guvernului nr.287 din 30 aprilie 2013 „Cu privire la modificarea punctului 1 din Hotărîrea Guvernului nr.165 din 9 martie 2010” care prevede stabilirea, începînd cu 1 mai 2013, a noului quantum minim garantat al salariului în sectorul real în mărime de 1400 lei. - La 7 octombrie 2013 a fost aprobată Hotărîrea Guvernului nr. 791 „Cu privire la modificările și completările ce se operează în unele hotărîri ale Guvernului”, care prevede reglementarea salarizării personalului din serviciile de asistență socială și din noile servicii de suport menite să sprijine și să faciliteze școlarizarea copiilor cu cerințe

		<p>educaționale speciale, care să asigure incluziunea reală a copiilor în procesul educațional general (Serviciul de asistență psihopedagogică, Serviciul de asistență parentală profesională, Casa comunitară pentru copiii în situații de risc, Serviciul social „Casa comunitară”, „Locuință protejată pentru copiii în situații de risc, „Respiro”, „Echipa mobilă”, cadrul didactic de sprijin, etc.</p> <p>De la începutul anului 2014 Ministerul Muncii Protecției Sociale și Familiei avînd ca scop asigurarea bazei juridice în domeniul salarizării a fost elaborate și promovate mai multe acte normative:</p> <ul style="list-style-type: none"> - A fost aprobată H.G 151 din 27.02.2014 prin care au fost operate modificări și completări la H.G nr. 650 din 12.06.2006. Acestea vizează instituirea unui spor în mărime de 30% pentru îndeplinirea serviciului în condiții speciale, pentru militarii angajați pe bază de contract în organele apărării naționale, efectivul de trupă și corpul de comandă al Departamentului Trupelor de Carabinieri, Serviciului Protecției Civile și Situațiilor Excepționale, Inspectoratului General al Poliției, altor instituții cu atribuții polițienești din subordinea Ministerului Afacerilor Interne, precum și pentru efectivul serviciului de Curieri Speciali. - De la 1 mai 2014 a fost majorat cuantumul minim garantat al salariului în sectorul real de la 1400lei la 1650 lei pe lună. (H.G nr. 299 din 23.04.2014) - În ședința Guvernului din 28 iunie 2014 au fost aprobate modificări la Legea nr.355-XVI din 23 decembrie 2005 cu privire la sistemul de salarizare în sectorul bugetar, care prevăd majorarea de la 1 octombrie a salariilor angajaților bugetari, salarizați în baza Rețelei tarifare unice. <p>Astfel, se propune ca salariul pentru categoria I de salarizare să fie stabilit în cuantum de 1000 lei, în creștere cu 100 lei, atrăgînd după sine majorarea cuantumulului salariilor de bază pentru toate categoriile de salarizare din Rețeaua tarifară unică.</p> <ul style="list-style-type: none"> - De asemenea se propune o majorare esențială (20%) a salariilor cadrelor didactice, începînd cu 1 septembrie 2014, iar salariile cadrelor didactice din instituțiile preșcolare să fie majorate pînă la nivelul salariilor lunare ale profesorilor și învățătorilor, astfel majorîndu-se cu circa 38%. Concomitent, în scopul menținerii corelației nivelului de salarizare a metodiștilor din cabinetele și centrele metodice cu nivelul de salarizare a cadrelor didactice se propune stabilirea pentru metodiști a indicelui de prioritate intersectorială 1,50. <p>Totodată, se propune majorarea sporului pentru grad științific, pentru gradul științific de doctor habilitat de la 700lei - la 1100 lei, iar pentru doctor de la 300 lei – la 600 lei.</p> <p>În contextul modificărilor la Legea nr. 355 și Legea nr. 1432-XIV din 28 decembrie 2000 privind modul de stabilire și reexaminare a salariului minim Guvernul a aprobat în ședința din 3 iulie 2014 noul cuantum al salariului minim pe țară care, începînd cu 1 octombrie 2014, va fi stabilit în mărime de 1000 lei.</p>
76.8 Poland	Consider solving the problem of ownership of land belonging to the Catholic Church and the Orthodox Church	<u>În proces de realizare</u>

ICRMW – International Convention on the Protection of the Rights of All Migrant Workers and Members of their Families

ICESCR – OP - Optional Protocol to the International Covenant on Economic, Social and Cultural Rights

CRPD - The Committee on the Rights of Persons with Disabilities

CED - The Committee on Enforced Disappearances

CERD - The Committee on the Elimination of Racial Discrimination